[༡ན] མགོན་པོ་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུས་མཛད་པའི་ཚོགས་ཆོས་ལེགས་མཛེས་མ་བཞུགས་སོ། །

[༡བ] ༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ། ཟླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འོ་སྐོལ་ད་ལྟ་ཐོབ་པར་དཀའ་བའི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་ཐོབ། འཕྲད་པར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་དང་འཕྲད་པའི་དུས་འདི་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒོར་ཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་ཡང་འཇུག་པའི་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། བསྡུ་ན་གསུམ་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒོར་ཞུགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒོར་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོར་ཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་སྒོ་ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། ད་རེས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་དེ་མི་སྟོན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོར་ཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་ཤིག་སྟོན། དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་པ་བདེན་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་། རྣམ་པ་རྫུན་པར་འདོད་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་གཉིས། དབུ་མ་ལ་སྒྱུ་མ་[༢ན] ལྟ་བུ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའོ། །དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། རྒྱུན་ཆད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་གཞུང་དང་། གསང་སྔགས་ལ་ཡང་གསར་མ་དང་། རྙིང་མ། ཕྱི་པ་དང་ནང་པ། ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ལ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བསྡུ་ན་གཉིས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། གསང་སྔགས་ཐབས་ཀྱི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་ནི་དུས་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་ཞིང་། སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་བླང་དཀའ་བར་འདུག་པས་ད་རེས་དེ་མི་སྟོན། ཟླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གསང་སྔགས་ཐབས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྒོར་ཞུགས་ནས། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཐབས་ཤིག་སྟོན། དེ་ལ་ཡང་སྔགས་ཕྱི་པ་དང་ནང་པ། ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གང་གི་སྒོར་ཞུགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཀྱང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ལམ་པ་ཡིན་པས། ཟླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ། བྱིན་[༢བ] རླབས་མ་ཞུགས་ན་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ལ། ཟླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་ན་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཚེགས་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་ན་མི་རབས་བདུན་རྒྱུད་དུ་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གཏེར་ཆེན་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་། གཏེར་ཁ་མ་ཕྱེད་ཀྱི་བར་དུ་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་ལ། ཁ་ཕྱེད་ཙ་ན་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ལོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མི་དབུལ་པོ་དང་འདྲ་བའི་འོ་སྐོལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། གཏེར་དང་འདྲ་བའི་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། གཏེར་ཁ་མ་ཕྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཟླ་མའི་བྱིན་རླབས་མ་ཞུགས་ན། དེ་མི་ཟིན་ཅིང་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད། གཏེར་ཁ་ཕྱེ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཟླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་ན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟིན་ཏེ། དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་ཚེགས་མེད་དེ། དེས་ན་ད་རེས་ཐུན་མོང་གི་གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཁ

ཕྱེད་པ་ལྷ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན་ནོ།། ༡ །།ན་མོ་གུ་རུ། ཐུན་མོང་གི་གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེ་གཏེར་ཁ་འབྱེད་པ་ལྷ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། གསང་སྔགས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ལམ་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོངས་ཕྱེད་དེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཤར་བས། ཕྱི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོག་རང་གྲོལ་ལ་སོང་ནས༑ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིག་པ་སྒྲོ་འདོགས་ནང་ནས་ཆོད་པ་ཞིག་ཡོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཧེ་བཛྲ་ལས། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་པོ། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྙེད་དེ། །བླ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །བདག ༼ཉན༽ གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱིན་རླབས་འཇུག་པ་ལ་གར་ཐོད་ཐོད་གཅིག་ལ་བསྟེན་པས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན་མི་ཆོག་སྟེ་དང་པོ། བླ་མ་དམ་པ་གཅིག་ལ་བསྟེན་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་མདོའམ་རྒྱུད་ནས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་བསྡུ་ན། གསུམ་ལྡན་དུ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་མ་ཆད་པ་དང་གཅིག །ངང་ཚུལ་བཟང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་དང་གཉིས། དམན་པའི་བློ་སྤྱངས་ཏེ་གུས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐུགས་རྒྱུད་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཆད་པས༑ སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་ནུས་པ་དང་། སྙན་བརྒྱུད་དམར་ཁྲིད་ཉམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཆད་པས་ས་མ་ཧྲིས་ལམ་སྣ་འདྲེན་ནུས་པ་དང་། ནག་ཁྲིད་བཀའི་བརྒྱུད་པ་མ་ཆད་པས། བཤད་པ་ལ་ཚིག་གིས་ལྟད་མ་ཞུགས་ཏེ། གང་གིས་ལམ་སྣ་འདྲེན་ནུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གོ་སླ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་གུས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་གུས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་དམན་པའི་བློ་ནི་བླ་མ་འདི་གདམས་ངག་ཀྱང་ཆུང་། རྟོགས་པ་ཡང་དམའ། འདི་བས་གདམས་ངག་ཀྱང་ང་རང་ཆེ། བྱིན་རླབས་ཀྱང་ང་རང་ཆེ༑ རྟོགས་པ་ཡང་ང་རང་མཐོ་སྟེ། འབྲེལ་དོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ཡིན་སྙམ་ནས། བླ་མ་ལ་བརྙས་ཤིང་རང་ཉིད་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་པས་ཅི་ཙམ་བསྟེན་ཀྱང་བྱིན་རླབས་མི་འཇུག་ཅིང་། རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེའོ༑ །ཡང་གུས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ནི། བླ་མ་འདི་གདམས་པའི་གནད་ཀྱང་ཆེ། བྱིན་རླབས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཡང་ཆེ། རྟོགས་པ་ཡང་མཐོ། དུས་དིང་སང་གི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་འདི་ཡིན་སྙམ་པའི་དད་གུས་ཡོད་ན། བྱིན་རླབས་འབྱུང་ཞིང་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་ཅན་གདམས་ངག་ཅན་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པར་གྲགས་པ་ ༼ཉབ༽ གཅིག་བསྟེན་ནོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་གཉིས། གསང་མི་དགོས་པས་རང་རྒྱུད་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་མི་གསོག་པའི་དགོས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པས་གཞན་རྒྱུད་ཚོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པའོ། །བྱིན་རླབས་གུས་པ་ལས་འབྱུང་བས་གསོལ་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འདེབས་པ་གཅིག་དགོས། མཆན་བུ། དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་ཡང་གུས་པས་གང་ལ་བསྒོམ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་ན། བླ་མ་ལ་གུས་པ་བསྒོམ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས

ཅན་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བདེ་མཆོག་ལས། བདེ་གཤེགས་སྐྱེད་པ་བླ་མའི་རྒྱུད། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་བླ་མ་གཅིག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། ཀུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཁྱད་མེད་པས་རང་གང་ལ་མོས་པའི་བླ་མ་གཅིག་ལ་བླ་མ་འདི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་ཡང་ཁ་ཙམ་མིན་ཚིག་ཙམ་མིན་གུས་པ་སིང་སིང་བ་བསྒོམ་ཞིང་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ། རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གདབ། མོས་གུས་བྱས་གདུང་བའི་ཤུགས་བསྐྱེད་ལ་གདབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བླ་མ་དང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཐ་དད་པར་ཡང་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གུས་པས་བསྒོམས་ན་བྱིན་རླབས་འབྱུང་བར་བླ་མ་ནཱ་རོ་པས་ཏཻ་ལོ་པ་ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་མོས་གུས་བྱས་པས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མཐར་ཕྱུག་པ་ཐོབ་པའམ༑ སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཧ་པ་ལ་མོས་གུས་བྱས་པས་ཐུན་གཅིག་གིས་གྲོལ་བ་དང་། ཏོག་རྩེ་བས་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་ནུབ་གཅིག་མོས་གུས་མཐར་ཕྱུག་པ་བྱས་པས། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མཐར་ཕྱུག་པ་ཐོབ་པ་༼༥ན༽བཞིན་ནོ། །ཕྱིར་ཡང་གུས་པ་ལ་གཉིས། བསྒོམ་པའི་མོས་གུས་དང་། སྐྱེས་པའི་མོས་གུས་སོ། །དང་པོ་ནི་ལས་དང་པོ་པས་མོས་གུས་བཅོས་མ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒོམས་པས་ཀྱང་བླ་མའི་སྤྱོད་ལམ་མ་དག་པ་བག་ཙམ་མཐོང་བས་ཀྱང་གུས་པ་ལྡོག་སྟེ་མི་བརྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་མོས་གུས་མ་བསྒོམ་པར་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་ནི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ་མ་དག་པ་ཅི་མཐོང་ཡང་། མོས་གུས་མི་ལྡོག་སྟེ་རང་སྐྱོན་དུ་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རྩ་བ། གུས་པ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་ལས་འབྱུང་བས། མཆན་བུ། མ་བཅོས་པ་འབྱུང་སྟེ་རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱུང་ན་དགེ་སྦྱོར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཏེ་ནང་དུ་རང་ལ་དགེ་སྦྱོར་སྐྱེས་ཙན། བླ་མ་དང་མཆེད་གྲོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དགེ་སྦྱོར་བཟང་པོ་ཡོད་ངེས་སྙམ་ནས་གུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་། རང་ལ་དགེ་སྦྱོར་མ་སྐྱེས་ན། སྙོམ་འདི་བླ་མ་དང་མཆེད་གྲོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མེད་ངེས་སྙམ་ནས་མོས་གུས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། འོན་མོས་གུས་དགེ་སྦྱོར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལས་བྱུང་ན། དགེ་སྦྱོར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། རྩ་བ། གདམས་ངག་གི་གནད་དུ་ཐེབས་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། མཆན་བུ། གསོལ་བ་འདེབས་པའི་མཁན་པོ་ཡང་རང་གི་སེམས། གདམས་པ་གནད་དུ་ཐེབས་ན་སེམས་ཀྱི་འཕྲུལ་རྟོག་དག །དེ་ཀ་དག་ཅན་འཕྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་དག་པའོ། །ཡང་ན་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་བླ་མར་སྣང་བ་ཡང་སེམས། གསོལ་བ་འདེབས་པའི་མཁན་པོ་ཡང་རང་གི་སེམས། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡང་སེམས། དེས་ན་སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སེམས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་དག་ཅན། གསོལ་བ་ཐེབས་ཤིང་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བ། གདམས་པ་བླ་མ་ལས་འབྱུང་བས། མཆན་བུ། ཟབ༼༥བ༽མོ་རྙེད་པ་དེ་ཡང་། གཞན་གནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་གདམས་པ་སྟེ། རྩ་བ། བླ་མ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། མཆན་བུ། དེ་ཡང་བླ་མ་དང་གཡག་འགྲོགས་བྱས་པས་མི་ཆོག །ལུས་ངག་

ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་ནོ། །
འོ་ན་བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། རྩ་བ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་ནན་ཏན་བྱ་བ་ཞིག་དགོས་ན། མཆན་བུ།
གདམས་པ་མཐའ་དག་རྩད་ནས་ཆོད་པ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་གེགས་སེལ་གྱི་གདམས་པ་དང་བོགས་
འདོན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་།
རྩ་བ། ནམོ་གུ་རུ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
ལ་ཐབས་མཁས་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཕྱིལ་
གྱིས་དྲིལ་བས། རྒྱུ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིག་བསྟན་པ་
ཡིན༑ སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་འདུག་པ་ཐ་དད་སྒྲུབ་ཏུ་ཅང་བཏུབ་བམ་སྙམ་ན། སྤྱིར་
ཐ་དད་པ་ལ་གསུམ། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་དང་། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་པ་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་
པ་ཐ་དད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་རྟ་དང་བ་གླང་ལྟ་བུ་ཡང་མིན།
ཡིན་ན་རྟས་བ་གླང་སྒྲུབ་ཏུ་མི་བཏུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་
ཡིན་ན། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་གང་དུ་གཅིག །ངོ་བོ་སེམས་
སུ་གཅིག་སྟེ་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་ཡང་སེམས། བུདྡྷ་ཡང་སེམས་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་ཆོས་མེད་དེ། དེ་ལྟར་༼ཡན༽ཡང་། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ཆོས་རྣམས་མེད་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་
ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་བུདྡྷ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་སམ་སྙམ་ན། ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པས་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ།
ལྡོག་པ་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་ན། བུདྡྷ་ནི་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་
ལྟར་ཡང་འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལས། སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་མི་ཚོལ་བའི་འདུ་
ཤེས་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ནི་རིགས་ལྔའམ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པ་ཐམས་
ཅད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཉོན་མོངས་
པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ནས། སེམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ།
ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་ཞིང་རིགས་དྲུག་ཏུ་འཁྱམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལས། སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་གློ་བུར་དྲི་མས་བསྒྲིབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་དགོས། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་
དགོས༑ གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས།
ཐབས་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་པི་ཝང་གི་སྒྲ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། དེ་ཡང་ཐབས་བྱམས་པ་དང་
སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་གཉིས་
ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པས། སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་ནས། མི་གནས་པའི་མྱ་

ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ། དེ་ཡི་ཕྱང་གི་སྣ་ལྔ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡི་ཕྱང་གི་སྣ་དེ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་།
ཁོག་པ་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་། ༼༤བ༽སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བ་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དག་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡང་།
ཐབས་རྐྱང་པ་བསྒོམས་པ་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་། ཤེས་རབ་རྐྱང་པ་བསྒོམས་པ་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། ཐབས་
དང་ཤེས་རབ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡི་ཕྱང་གི་སྣ་ལྔ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི། རྩ་བ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་
བཞིན་དུ་ཁྲེར་ཤེས་པ་ཅིག་གལ་ཆེ། མཆན་བུ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པར་
འཁོར་བ་ལ་བློ་མི་ལྡོག་ཅིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འདུན་ཅིང་འདོད་པ་མི་འབྱུང་བས་དེས་ན་དང་པོ་འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམ། དེ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམ་པ་དང་། ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་དམྱལ་བ་ན་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་
བསྔལ་མ་གཏོགས་པ་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད། ཡི་དྭགས་ལ་བཀྲེས་སྐོམ། བྱོལ་སོང་ལ་
བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྡུག་
བསྔལ༑ མི་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་མམ་བརྒྱད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་
སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། གཉིས་པ་ནི་མི་རང་ལ་ཡང་ནང་བཟའ་བ་མེད། ནུབ་གོན་པ་མེད་
པ་དང་། ན་ཚ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་བའི་རང་བཞིན་
ཡིན་ལ། ད་ལྟ་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོམས་དང་། བསམས་ན་དེ་རྣམས་ལ་
སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ལས་བདེ་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་༼༦ན༽འཁོར་བ་འདི་མེ་དོང་དང་འདྲ།
བཙོན་ར་དང་འདྲ། གཤེད་མའི་རལ་གྲི་དང་འདྲ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ལས་མི་
འདུག་སྙམ་པ་ཞིག་བྱུང་ཙ་ན་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་
ལམ་དུ་ཁྲེར་ཤེས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ། མཆན་བུ། སྡུག་བསྔལ་ལམ་དུ་ཁྲེར་བ་ལ་གཉིས། ཁྲེར་བ་དངོས་
དང་༑ ལམ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་དུ་ཁྲེར་བའོ། །དང་པོ་ནི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས། ཉན་ཐོས་ལྟར་སྤོང་
ངམ་སྙམ་ན་མི་སྤོང་སྟེ། བོ་དྷི་སཏྭ་རྣམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལམ་དུ་འཁྲེར་དགོས་པས་ན། བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་དང་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀ་རང་རྒྱུད་པར་བྱས་ནས།
བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། གཉིས་པ་ནི་རྒྱུད་ལ་ན་ཚ་དང་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བའི་དུས་སུ།
སྡུག་བསྔལ་འདི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་སྐུལ་མ་ཡིན། དད་པའི་གསལ་འདེབས་ཡིན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྕག་ཡིན།

སྡུག་བསྔལ་འདི་དགོས་པ་ཡིན། སྐུ་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་པའི་རྟེན་ལ་ཡོན་ཏན་གོང་མ་མི་སྐྱེ་བ
ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ལྷག་པར་འཚེ་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་མེད་ན་ངེས་འབྱུང་མེད་བྱ་བ་ཡིན།
དཔེར་ན་ལྷ་གསེར་གྱི་ཧ་སྦྱིན་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། རྩ་བ། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་གང་ལ་གཏད་ཀྱང་གཏད་དུ་བཏུབ་སྟེ། སེང་སེང་སྐྱེ་ཞིང་འདུག་ན་ཐབས
བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་མཐར་ཐོན་༼༨བ༽པ་ཡིན་པས། དེས་ཆོག་གམ་སྙམ
ན་མི་ཆོག་སྟེ། ལམ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བློ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་གལ་ཆེ། མཆན་བུ། ཞེས་པ
ནི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས། འདས་པ་འགགས་ཏེ་མ་དམིགས། མ་འོངས་པ་མ
སྐྱེས་ཏེ་མ་དམིགས། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི
ཡུལ་ལ་བལྟས་ན། སྡུག་བསྔལ་བ་པོ་རང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་ལུས་ལ་མེད་དེ། ལུས་འབྱུང་བ
བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་བེམ་པོ་ཡིན། སེམས་ལ་མེད་དེ་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
རོ། །སྡུག་བསྔལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་ཏེ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །སྐྱེ་འགག་གནས
གསུམ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཅིག་ཏུ་ཐག་ཆོད་ཙ་ན། དེ་ཀའི་ངང་ལ་ཡིན
མིན་ལ་སོགས་པ་བློ་བྲལ་གྱི་ངང་ལ་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་མཉམ་གཞག་གི་དུས་ཆོས་ཐམས་ཅད
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཀྱང་། རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་སྡུག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར
རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད
ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུར་མཐོང་ལ། རྗེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཚེ་ན་སྔར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཡང་ཞེན་པ་མེད་པར་འཆར
ཏེ། དེ་ཀ་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་སྣང་བ་ཙམ་འདི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར
རོ། །དེ་ཙམ་ན་ལུས་ངག་གི་དགེ་སྦྱོར་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་མེད་པར་གཞན་དོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར
སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཕུང་པོ་འདི་དག་གདོད་ནས་སྟོང་ཉིད་༼༢ན༽སྐྱེ་མེད་ཅེས། །མཉམ་པར་མ་བཞག
སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྙིང་རྗེ་འཇུག །བར་སྐབས་དེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལས་ཡོངས་མི་ཉམས། །ཞེས
གསུངས་སོ། །རྩ་བ། བློ་བྲལ་དེ་ཀ་ཕ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ
ཆེའོ། །མཆན་བུ། ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་མི་འཛིན་པའི་བློ་བྲལ་གྱི་དོན་དང་མ་བྲལ་བར
ཉམས་སུ་བླངས་པས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་ཏེ། མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་མེད
པར་ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཕྱིལ་གྱིས་སོང་བ་དེ་ཀ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ
ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པར། གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་ཤར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་མཛད
དོ། །མཛད་ཀྱང་ཀུན་སློང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ

བྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཆ་ནས་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བྱ་སྟེ༑ དོན་ལ་རྒྱུའི་མིང་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དོ་ཧ་ལས། སྙིང་རྗེའི་མེ་ཏོག་གཞན་ཕན་འབྲས་བུ་འཛིན། །མིང་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པའོ། །ཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༢ ༎ན་མོ་གུ་རུ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། བཀའ་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ། རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་བཞི། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཅིག་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་རང་བྱུང་བའི་གནས་ལུགས་སམ་ཡིན་ལུགས་ཤིག་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བླང་དོར་གྱི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་དགོས༑ དེ་ལ་གཉིས། འཁོར་བའི་༼ལྔ་བ༽རྒྱུ་འབྲས་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སོ༑ །དང་པོ་ལ་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། བསྡུ་ན་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཏུ་འདུས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྔས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ལས་དགེ་མི་དགེ་སྤྱད་པས། འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་འཁོར་བའི་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་སྐལ་དུ་ཕྱེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱད་པས་འབྲས་བུར་དམྱལ་བར་སྐྱེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཡི་དྭགས། གཏི་མུག་གིས་དུད་འགྲོ །ཕྲག་དོག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱད་ན། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ང་རྒྱལ་གྱིས་མིར་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཉིས། ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ༑ རྐྱེན་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལྷ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་གསོག་གོ །དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་གཉིས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་བདག་མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། རྐྱེན་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་འམ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གམ༑ ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བདེན་ངེས་མི་སླུ་བས་སོ༑ །ད་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱོན་དང་༼ནེ༽བཅས། ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དོར་བར་བྱ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ནི་དམན་པར་འདུག་པས་དོར་བར་བྱ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཡིན་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་ངེས་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤོང་ཞིང་། བྱ་བའི་ཆ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ།

ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་ཡིན་ལུགས་ཤེས་དགོས། དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མི་སླུ་བ་སྣ་ལུ་ལྷུང་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱུ་འབྲས་སྣ་ལུ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངེས་པར་འདུག་པས། སྣ་ལུའི་སོ་ནམ་གྱི་རྩོལ་བ་བྱེད་ཅིང་། བྲ་བོའི་སོ་ནམས་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་པོ་སྤོང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་མི་སླུ་བ་སྣ་ལུ་ལྷུང་པ་ལྟ་བུའོ། །གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། སྔ་མའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟར་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཕན་ཆད་ལས་དགེ་མི་དགེ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས། འགྲོ་འདི་ཐམས་ཅད་ལས་ལས་བྱུང་༑ །ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཐུ་ཡོད་པས། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱིད་སྡུག་འདི། །ལས་རྣམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པས་དཔྱད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་ངེས་ཏེ། བསོད་ནམས་བསགས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ ༼༦བ༽ ཟག་ལ་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོ་ཉེས་ཀྱང་དེའི་ལོ་ལེགས་ནས་འོང་། གཞན་གྱི་ཕྱུགས་ཉེས་ཀྱང་དེའི་ལེགས་པ་ལ་སོགས་པ་འོང་། བསོད་ནམས་མ་བསགས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོ་ལེགས་ཀྱང་། དེའི་ཉེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལ་རག་ལས་པས་སྔ་མ་ཕན་ཆད་དུ་ལས་དགེ་མི་དགེ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ༑ །དེ་བས་ན་ཚེ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་སྤང་དུ་མི་བཏུབ་བ་ལ། བདེ་བ་སྒྲུབ་ཏུ་ཡང་མི་བཏུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱུ་ས་བོན་སྔོན་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་དགག་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ༑ །དེ་བས་ན་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་ངེས་མི་སླུ་ངེས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པས་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་ངེས་མི་སླུ་ངེས་པར་འདུག་སྙམ་དུ་སྔ་མའི་རྒྱུ་འབྲས་ལས། ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བླང་དོར་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་ཅིང་ཉམས་སུ་བླང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་གཉིས། འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་དང་། རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི་ད་ལྟ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ཉམས་སུ་མྱོང་བཞིན་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དགག་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་བདེ་སྡུག་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། ད་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དགེ་བ་ཉམས་སུ་བླང་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྤང་ཞིང་དོར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་དགེ་བ་སྤངས་ན་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་མི་སྲིད་དེ། རྒྱུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཆེས་ཕྲ་མོ་ཡང་ཁྱད་དུ་མི་བསད་པར། སྡིག་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ནས་སྤངས་ཤིང་། ༼༦ན༽ དགེ་བ་ཕྲ་བ་ནས་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ད་ལྟ་དགེ་བའི་ལས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་སྡུག

བསྔལ་བ་ཡང་འདུག་ལ། མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་ཡང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེར་བ་ལ།
དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ་ད་ལྟ་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་སུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཚེ་སྔ་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ།
ད་ལྟ་དགེ་མི་དགེ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ད་ལྟ་དགེ་བའི་ལས་སྤྱོད་
པས་སྐྱེ་བ་སྔམ་ཕན་ཆད་ཀྱི་ལས་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ཕན་ཆད་ཀུང་འདག་པ་མིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ལ་གཉིས།
ས་བོན་དང་། རྣམ་སྨིན་ནོ། །དང་པོ་སྐྱེ་བ་སྔམ་ཕན་ཆད་ལ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་ས་བོན། ཀུན་གཞི་
ལ་ཡོད་པ་འགགས་ཏེ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་
ད་ལྟ་བདེ་སྡུག་ཉམས་སུ་མྱོང་བཞིན་པ་འདི་ནི་སྤང་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་ཡང་
སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ས་བོན་ལ་གནོད་པ་སྐྱོལ་བ་ཡིན་ལ། གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ས་
བོན་གསོས་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྡིག་པ་སྤང་ཞིང་དགེ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་
ཐམས་ཅད་ཀུང་། གཉིས་མེད་དུ་ལྟ་བས་ཐག་བཅད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནི་སྲིད་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུང་ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་པའི་སྣང་བ་མ་འགགས་ཀྱི་བར་དུ། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན་གཉིས། འདུས་བྱས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་།
འདུས་མ་བྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུ་དགེ་མི་དགེ་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་པས། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་བདེ་༼ཞེ༽བ་དང་ཕྲད་པར་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་སྤངས་ཤིང་དགེ་བ་ཉམས་སུ་བླང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་
མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་རོ་
མཉམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཐོབ་པའོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་
པས༑ རྒྱུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བའི་
རྒྱུ་འབྲས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་སྙམ་ན། དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་ཤིང་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་མ་
དག་གི་རིང་ལ་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་ངེས་པས། སྡིག་པ་སྤངས་ཤིང་དགེ་བ་ཉམས་སུ་བླང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་
དོན་རྟོགས། འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་དག་པའི་དུས་སུ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲོལ་ཏེ་རང་དག་གོ །དེ་ཙམ་ན་
སྡིག་པ་སྤང་དུ་མེད། དེ་མེད་ན་དགེ་བ་ཉམས་སུ་བླང་དུ་ཡང་མེད་དེ་བླང་དོར་དང་བྲལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་ལ་
བླང་དོར་དང་བྲལ་ན་འབྲས་བུ་རེ་དོགས་དང་བྲལ་ཏེ། རེ་དོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཙིས་ཏེ་སྙམ་ན། རྒྱུ་
ལས་དགེ་མི་དགེ་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀུང་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་ཉམས་སུ་
མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུང་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་ན་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །སེམས་ལ་དངོས་པོ་དང་
མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཙན། རྒྱུ་ལ་དགེ་མི་དགེ
གཉིས་མེད། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་མེད། གཉིས་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་ཤེས་པ་རང་སར་ཁྲེས་སེ་བཞག་པ་ལས

གཞན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་སུ་ཐག་ཆོད་པ་ལ་དཔྱད་པས་སེམས་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཐག་བཅད༔ དེ་ལྟར་ཐག་བཅད་པས་ཐག་ཆོད་༼༧༠ན༽པའི་དོན་བློ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱལ་བའོ། །ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་དགེ་སྡིག་གཉིས་སེམས་སུ་ཐག་ཆོད་པས། དེར་དགེ་བ་སྤེལ་བའི་བློ་དང་ཡང་བྲལ་ལ། སྡིག་པ་སྤོང་བའི་བློ་དང་ཡང་བྲལ་བའོ། །འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡང་སེམས་སུ་རོ་གཅིག་པར་གོ་ལ༔ སེམས་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གོ་བས་སྡུག་བསྔལ་སྤང་བའི་བློ་དང་བྲལ་ལ་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་བློ་དང་ཡང་བྲལ་ལོ། །ལར་རྟོལ་གྱིས་དྲིལ་བས་རྒྱུ་ལ་བླང་དོར་གྱི་བློ་དང་བྲལ་ལ། འབྲས་བུ་ལ་རེ་དོགས་ཀྱི་བློ་དང་བྲལ་ནས། དེ་ལྟར་བློ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས། ད་བློ་བྲལ་གྱི་དོན་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་ཉམས་སུ་བླང་གསུང་ངོ་།། ༣ ། །ནམོ་གུ་རུ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས༔ སྤྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐེག་པའི་རིམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་གང་ཟག་གི་སྣོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་བསྡུས་རྒྱུད་ལས། ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཚུལ་གྱིས། །འགྲོ་བའི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཟང་ངན་དང་། བདེ་མི་བདེ་ལེགས་མི་ལེགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མི་དབྱེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་མི་ལེགས་པ་དང་། ནོར་ས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད། ཐེག་པ་མཐོ་དམན་ཀྱི་རིམ་པ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། དབང་པོ་དམན་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བསྟན་པའི་དུས་སུ། བདེ་ཡང་དེ་ཀ་བདེ་ལེགས་ཀྱང་དེ་ཀ་ལེགས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁ་གཟུང་ནས། གྲུབ་མཐའ་༼༧༠བ༽གཞན་ལ་སྨད་དུ་མི་རུང་། སྒྲོ་གདགས་སུ་མི་རུང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་སྟེ། མདོ་དང་བསྟུན་ན་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་གསོག །རྒྱུད་སྡེ་དང་བསྟུན་ན་རང་དམ་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྨད་པའི་ཉེས་པའོ། །དེས་ན། ཆོས་ལ་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མི་བཅད། འོན་སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་བློ་ཁྱད་ཀྱིས། །གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད། །ཅེས་གསུངས་ནས། ཐེག་པ་གོང་མས་འོག་མ་སུན་དབྱུང་བར་བཤད་པ་སྙམ་ན། ཐེག་པ་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ། ཐེག་པ་གོང་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་སུན་དབྱུང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། དེ་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་ཡང་སྒྲོ་གདགས་པ་དང་། སྐུར་པ་གདབ་ཏུ་མི་རུང་། དེ་ལྟར་ཐེག་པའི་རིམ་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཞིག་གིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐོར་ཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ། དང་པོ་ལྟ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དོན་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ

བ་ཅིག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་
གི་རྒྱུད་ལ་བཀལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒོམ་པ་དེ་ཡང་དང་པོ་རང་ནས་
འཇུགས་ཚུགས་སུ་བསྒོམས་པས་མི་ཡོང་། ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་པས། ད་
བདག་མེད་པའི་དོན་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་པ། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཞི་བ་ལ་བརྡ་རིམ་གྱིས་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་
ངག་སྟོན། བདག་མེད་པའི་དོན་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་པ་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཞི་བ་ལ་བརྡ་རིམ་གྱིས་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུའི་
གདམས་༼༡༡ན༽ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི། དང་པོ་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་བསྒོམ་པ་ནི། སྤྱིར་ནམ་མཁའི་
མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་མི་
འདོད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་བདེ་བ་མངོན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་
དང་༏ དེས་ན་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་
པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་སྔ་ཕན་ཆད་དུ་བདག་གི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་ཅིང་གཞན་གྱི་བདེ་བ་མི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་དུ་
བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ །བདེ་བ་འདོད་དུ་
མཚུངས་པ་ལས། །བདག་གཞན་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། །གང་ཕྱིར་བདག་གི་བདེ་བ་བརྩོན། །ཞེས་སོ། །
དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བ་ཡང་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཚེ་བདག་དང་གཞན་
གཉིས་ཀ །སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་མཚུངས་པ་ལས། །བདག་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། །གང་ཕྱིར་གཞན་
མིན་བདག་སྲུང་བྱེད། །དེ་ཕྱིན་ཆད་བདག་གི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་
ཡང་བདག་གིས་བསྒྲུབ་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ། བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་བདག་གིས་བསལ་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་རང་གི་རྟོག་པ་ལ་
གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་བདེ་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་རང་ལ་ཕན་པ་དང་གནོད་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་ལ་རང་ལ་བདེ་བ
དང་༏ སྡུག་བསྔལ་བག་ཙམ་བྱུང་བས་ཀྱང་ཕན་གནོད་དངོས་སུ་འབྱུང་གིན་འདུག་པས། སྔོན་ལ་རང་གི་
བདེ་བ་གཅིག་སྒྲུབ་དུཿཁ་ཞིག་སེལ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་བྱུང་ན། དེ་སྔོང་བའི་༼༡༡བ༽གཉེན་པོར། བདག་པས
གཞན་གཅེས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྔ་ཕན་ཆད་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་ཏེ། བདེ་
བ་སྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐབས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེ་བ་འདོད་
ཕྱིར་གཏི་མུག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དགྲ་ལྟར་འཇོམས། །ཞེས་པའོ། །དེས་ན་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས
བདེ་བའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་དགོས་ལ། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྤོང་དགོས་སྙམ་དུ་
བསམ༏ སྡུག་བསྔལ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ན་རང་དོན་བྱེད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་ཅིང་
སྟོང་མཐའ་མེད་པར་འཁྱམས་ཏེ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་
དོན་བྱས་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། བུདྡྷ་དང་བོ་དྷི་ས་ཏྭའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན

བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རང་དོན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་འཇུག་ལས། མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །ཐུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །ཞེས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་དོན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་ལ། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རང་དོན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྡུག་ཏུ་འཇུག་པ། བདག་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་རང་དོན་བྱེད་པ་འདི་ཁོ་ནར་འདུག་སྙམ་དུ་བསམ། བདེ་བ་འཇུག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་སྨན་གཞན་དོན་བྱེད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས། 〔༡༣ན〕སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ཡང་བདག་གིས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ། གཞན་དོན་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྔོ་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་བསམས་ཤིང་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱའོ། །བདག་མ་གྲུབ་པར་བསྒོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསམས་པས་རང་གི་རྟོག་པ་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡང་གལ་ཆེ་བར་འདུག་སྟེ། རང་གི་དོན་ཅིག་ཀྱང་མ་བྱས་ན་རང་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ན་ངས་མི་བཟོད་སྙམ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་མ་བསམས་པའི་སྐྱོན་ཡིན༔ བསམ་ན་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་དོན་བྱ་བའི་ཡུལ་བདག་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པ་ལ། བདག་རང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་བདག་མ་གྲུབ་པ་ཅིས་ཤེས་ན། རིག་པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པས་ཤེས་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་བདག་ཏུ་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་འཛིན་ནམ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ནམ། ཡང་ན་དེ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན། དང་པོ་ལ་འཛིན་ན་དེ་ལ་ཡང་བདག་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ན་དེ་ལ་ཡང་བདག་མེད་དེ། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྔ་མ་འགགས་ཏེ་མི་དམིགས། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་ཏེ་མི་དམིགས། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ན་དེ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་དེ། 〔༡༣བ〕དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཡང་མེད་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ལུས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ནམ། སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན། ལུས་ལ་འཛིན་ན་ལུས་ཆ་ཤས་བྱེ་ལ་གང་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་དང་། བསམས་ན་ལུས་ལ་ཡང་བདག་མེད། སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ན། སེམས་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན་བདག་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པས་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ

མི་འདུག་པས། ད་གཞན་དོན་ཁོ་ན་བྱའོ་སྙམ་ན། གཞན་མ་གྲུབ་པར་བསྒོམ་པའོ། །བདག་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཙམ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་གཞན་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་། གཉིད་སད་པའི་དུས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་བདག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། གཞན་དུ་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ཙམ་སྣང་བ་དེ་གཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་འཁྲུལ་ནས་བདག་གཞན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཞན་གཉིས་ཀམ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཏེ། ཡོད་མ་མྱོང་བར་ཤེས་ཙམ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་མེད་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལ་བྱར་མེད་འཛིན་མེད་དུ་བཞག་གོ། །ན་མོ་གུ་རུ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་མཐའ་དག་བསྡུ་ན། ལུང་གི་ཆོས་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ༔ སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་ལུང་གི་ཆོས་ནི་གཞན་ལས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་དོན་གྱིས་ན་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ལས་ཐོས་པའི་ཚིག་དང་། དོན་བློ༼ཀྵན༽ལ་བཟུང་བ་མ་བརྗེད་པར་བྱས་ནས། ཕྱི་རབས་ཀྱི་སློབ་མ་སྣོད་དང་ལྡན་པ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་ནི། ཐོས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཐུགས་དབེན་པར་ཕྱིན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྨྲ་བྱེད་པ། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ན། དང་པོ་བླ་མ་དམ་པ་གཅིག་ལ་བསྟེན་ནས་ལུང་གི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། །བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཙལ་བར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །འོ་ན་དུས་རྟག་ཏུ་ཐོས་བསམ་བྱའམ་སྙམ་ན། དེས་མི་ཚོག་སྟེ་ཐོས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རི་ཁྲོད་དམ་དགོན་པ་དབེན་པར་ཕྱིན་ལ་བསྒོམ་དགོས། མ་བསྒོམས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ༔ །མཉམ་པར་གཞག་ལ་བརྩོན་བྱ་ཞིང་། །མི་སྡུག་ལ་སོགས་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །མུན་པའི་གཉེན་པོར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་སྒོམ་མི་བྱེད༔ །ཅེས་པས་སོ། །དེས་ན། སྒོམ་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེའོ། །སྒོམ་པ་ལ་གཉིས། ལམ་དང་ལམ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ཆ་རྐྱེན་ནི། དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་སོ༔ །དེ་ལྟར་གཉིས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དད་པ་མེད་ན་ཆོས་ལ་མི་ཚུད་ཅིང་། ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྐྱོན། བརྩོན་འགྲུས༼ཀྵབ༽མེད་ན་དགེ་སྦྱོར་ཕྱི་ཤོལ་དུ་ལུས་པས་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན༔ སྐྱོན་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ལ་གཞི་དད་པ། གྲོགས་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ལམ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་དུ་

མེད་ཐབས་མེད།   དང་པོ་དད་པ་ལ་གསུམ།   དང་བའི་དད་པ་དང་།   འདོད་པའི་དད་པ་དང་།   ཡིད་ཆེས་
པའི་དད་པའོ།   །དང་བའི་དད་པས་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས།   འདོད་པའི་དད་པ་ཡོད་པས་ལམ་ལ་འཇུག   །
ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡོད་པས་ལམ་དང་།   འབྲས་བུ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བ་ཡིན་གསུང་།   གྲོགས་བརྩོན་འགྲུས་
ལ་གསུམ།   གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་།   སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་།   ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་
སོ༔   །དང་པོ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་པས།   བསྒོམ་པར་བློས་ཐག་བཅད་པ་ཡིན།   གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་
བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་པས་བསྒོམ་ཕྱི་ཤོལ་དུ་མི་འཇོག་སྟེ།   ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན།   གསུམ་པ་ཆོག་མི་
ཤེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་པས་བསྒོམ་པ་འཕྲོ་མི་གཅོད་པས་དུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བསྒོམ་པའོ།   །དེ་ལྟར་
བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ལམ་སྲང་དུ་བཙུག་ནས།   ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་
པ་གསུམ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ།   ལེ་ལོའི་དྲི་མས་གོས་ཏེ་བསྒོམ་ལས་ཡེངས་ནས་ལུས་ངག་ཐ་མལ་དུ་
སོང་བའི་དུས་སུ།   དད་པའི་གསོས་འདེབས།   བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྷུག་འདེབས་པ་ལ་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་
དང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན།   དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ།   དལ་འབྱོར་མི་
ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་དུས་འདི་ལ་མ་བསྒོམས་ན།   ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དུ་སྐྱེས་ན།
སྒོམ་པའི་བློ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ།   སྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱང་མེད་པས།   ད་ལྟ་ཁོ་ན་སྒོམ་པའི་དུས་༼༡༨ན༽ཡིན་པ་
ལ་བསྒོམ་དགོས་འདུག་སྙམ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྣན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ།   ལེ་ལོའི་དྲི་མ་དང་།   སྙིད་ལུག་པའི་ལེ་
ལོའི་དྲི་མ་འདག   །འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ།   འཆི་ངེས།   ནམ་འཆི་ཆ་མེད།   འཆི་བ་ལ་
ཆོས་མིན་པ་གཞན་གྱིས་མི་སྟོངས།   ཆོས་ལ་བསྒོམ་པ་ཁོན་གལ་ཆེ་བར་འདུག   །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྒོམ་
དགོས་སྙམ་པའི་གོ་བ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ།   སྙོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོའི་དྲི་མ་འདག   །དེ་ལྟར་དྲི་མ་ལེ་
ལོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཅན།   བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་སྟེ།
དཔེར་ན་རྟ་བཟང་པོ་ལ་ལྕག་གིས་བྲབས་པས་བང་ཆེར་ཆོད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན།   དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་དུས་བར་སྐབས་སུ་དལ་འབྱོར་རྙེད་པར་དཀའ་བ་དང་།   འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པས་དེས་གྲོགས་
བྱས་ནས།   དགེ་སྦྱོར་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་པས།
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་རྟ་བཟང་པོ་ལ་ལྕག་གིས་བྲབས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ཅིག་སྟོན།   བརྩོན་
འགྲུས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་རྟ་བཟང་པོ་ལ་ལྕག་གིས་བྲབས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི།   སྙིར་
མི་ལུས་རྙེད་པར་དཀའ།   ཞེས་པའི་གོ་བ་ནི།   སྤྱིར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གྲངས་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ལ།   བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལོང་སྟེ།   དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་པ་བདེ་བཞིན་དུ།
སེམས་ཅན་ལ་ཡང་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ།   དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ལྔའམ་དྲུག   །གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན།   དེ་རྣམས་ལ་མང་ཉུང་དུ་བྱས་ན།   ལྷ་ཁོ་ན་མང་སྟེ།   ལྷ་ལ་ཁམས་

ཕྱེད་དང་གསུམ་ཡོད།   འགྲོ་བ་རིགས་ལྔ་པོ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས༼༡༨བ༽ཀྱི་ཕྱེད་ལས་མེད་པས་ན་ཙང་།
ལྔ་པོ་ལས་དམྱལ་བ་ཁོ་ན་མང་།   དེ་བས་ཡི་དྭགས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་ཙང་།   དེ་བས་དུད་འགྲོ་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་
ཙང་༑   དུད་འགྲོ་ལ་ལྟོས་ན་མིའི་འགྲོ་བ་ཙང་ཟད་ལས་མེད་པས་ན་རྙེད་པར་དཀོན།   །མི་ལུས་ཐོབ་པ་དེ་ལས་
ཀྱང་ཕྱི་ཐག་ཏུ་དལ་འབྱོར་རྙེད་པར་དཀའ།   ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས།   དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྙེད་པར་
དཀའ་བ་དང་།   འབྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྙེད་པར་དཀའ་བའོ།   །དང་པོ་དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྙེད་
པར་དཀའ་བ་ནི།   མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་སྤངས་ཏེ།   མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ནི།   དམྱལ་བ་དང་ཡི་
དྭགས་དང་།   དུད་འགྲོ་དང་།   ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་དང་།   ཡུལ་མཐའ་ཁོབ་དང་།   དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་།
ཀླ་ཀློ་དང་།   ལོག་ལྟ་ཅན་དང་།   དེ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ན་ཆོས་བྱ་བའི་བློ་ཡང་མི་སྐྱེ་ལ།   ཆོས་བྱ་བའི་སྐབས་
ཀྱང་མེད་པས་ན།   མི་ཁོམ་པར་འདུག་པ་ལ།   མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་སུ་མ་སྐྱེས་པས་ན་དལ་
བའོ༑   །གཉིས་པ་འབྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ལ་གཉིས།   གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལྔ་དང་རང་
གི་འབྱོར་བ་ལྔའོ།   །དང་པོ་གཞན་འབྱོར་ལྔ་ནི།   སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ཡང་དཀའ་བ་དང་།
དེས་ཆོས་གསུངས་པ་ཡང་དཀའ་བ་དང་།   བསྟན་པ་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་ཡང་དཀོན།   རྟོགས་པ་རྗེས་སུ་སླུབ
པའི་གང་ཟག་ཀྱང་དཀོན།   བརྩེ་བས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་དཀོན།   །གཉིས་པ་རང་གི་འབྱོར་བ་ལྔ
ནི༑   བསྟན་པ་དང་ཁ་ཐུག་པར་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་།   དེ་ཡང་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ།   དབང་པོ་ཚང་བ།
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གནས་ལ་དད་པ།   ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པའོ།   །དེ་ལྟར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་སྤངས
༼༡༩ན༽པས་ན་དལ་བ།   རང་གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་བཅུ་ཚང་བའི་མི་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ།   དེ་
ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས།   དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ།   །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།   །སྐྱེ་
བ་སྟོམ་ཡན་ཆད་དུ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས།   དཀའ་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྙེད་
པའི་དལ་འབྱོར་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ།   ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་བསྡད་པའི་ལོང་མེད།   འོ་སྐོལ་ལ་འཆི་བའི་
འཇིགས་པ་འོང་ངེས།   དེ་ལ་འབྲོས་ས་གཞན་མེད།   ཐར་ས་གཞན་མེད་དེ།   དེ་ལྟར་རྗེ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་
ནས་ཀྱང་།   ས་འམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན།   །སྐྱེས་ནས་ལ་ལ་མ་ཤི་བ།   །གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་
བའམ༑   །འོན་ཏེ་ཐོས་སམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ།   །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།   །དེ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་པ་ཡང་ཚེ་ལ་ངེས་པ་
མེད་པས།   ནམ་འཆི་ཆ་མེད་འཇིགས་པ་འོང་ནི་འོང་ངེས།   བྱུང་བའི་དུས་སུ་ཉི་མ་ནུབ་ལ་ཐག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་
འདྲ་བས།   སྨན་དང་།   སྔགས་དང་།   རིག་པ་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་མི་ནུས།   རྫས་དང་ལོ་བྱད་ཉེ་དུ་དང་
འབྲེལ་བ་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྐྱོངས་ཏེ།   དེ་ལྟར་སྤྱོད་འཇུག་ལས།   རྙེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཅིང་།   །ཡུན་
རིང་བར་དུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་།   །ཆོམ་པོས་ཕྲོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ།   །སྒྲེན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགྲོ   །ཞེས་པ་
དང་༑   འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན།   །བུ་རྣམས་སྐྱབས་སུ་མི་འགྱུར་ལ།   །ཕ་མ་མ་ཡིན་གཉེན་འདུན་

ནི༔ །སུ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དུས་དེ་ཙ་ན་ཆོས་མིན་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་འདུག་པས། ཆོས་ཁོ་ན་བྱེད་དགོས་གསུང་། མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་ཁྱེར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ་ལ་གཉིས། ཐབས་སྙིང་རྗེ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ་དང་། ༼༡༥བ༽ ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ལམ་དུ་ཁྱེར་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཚེ་འདི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད། དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་ཚེ་འདི་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། རྟག་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟག་པས༔ འདས་པ་འགགས་ཏེ་མི་དམིགས། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་ཏེ་མ་དམིགས། ད་ལྟར་བ་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐབས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པས་ཀྱང་། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱིས་སྟོང་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ཀའི་ས་ལ་རང་སར་བཞག་ཅིང་བསྒོམ། རྗེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་བླང་ཞིང་ཞེན་པ་མེད་པར་བྱ། དེ་ལྟར་ཡང་། གཞན་ཕན་ཞེན་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་འདི། །ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བཅེར་གྱིས་གཟུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ།། ༈ །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྙེད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །སྐྱེས་བུས་དོན་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་མ་བསྒྲུབ་ན། །ཕྱིས་ནི་ཡང་དག་འབྱོར་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དལ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་སྤངས་པས་ན་དལ། རང་དང་གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་བཅུ་ཚང་བའི་མི་ལུས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན། ཐོབ་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོ་བསྡད་པའི་དབང་མེད་དེ། འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ཞིག་འོང་ངེས། དེ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་སྐྱུས་ཆེན་པོ་ནི་འདེགས། ༼༡༦ན༽ སྐྱེན་དང་སྡུགས་དང་རིག་པ་གང་གིས་ཀྱང་མཐུ་བཀླག ཉི་མ་ལའི་ཕག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བར། ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་དུས་སུ། སྐྱབས་མགོན་ཆོས་མིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་འདུག་པས། ཆོས་ལ་མི་བྱ་བའི་ཐབས་མེད། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཡ་ཆད་ཁ་འགགས་པ་འདྲ་བའི་ཆོས་འདིས་མི་ཕན། སྙིང་ནས་ཆོས་ཤིག་བྱེད་དགོས། སྙིང་ནས་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཤེས་པའི་འཁྲུག་ལམ་བསྲང་ནས་ཤེས་པ་སྲང་དུ་བཙུག་ནས། དགེ་སྦྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ལྟར་སྣང་དུ་སོང་བ་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་ལྟར་སྣང་དུ་སོང་བ་ནི། སྤྱིར་ཆོས་ལ་མང་ཡང་བསྡུ་ན་བཞི་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པར་མ་ཤེས་པས། དགེ་སྦྱོར་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཚེ་འདིའི་རྟོག

པས་ཁྱེར་བས་ལྷུར་སྣང་དུ་སོང་བ་ཡིན། གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་མ་ཤེས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷུར་སྣང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔའམ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཕ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པར་མ་ཤེས་པའི་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷུར་སྣང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་མ་༼༡༦བ༽ཤེས་པའི་ཆགས་མེད་ཞེན་མེད་ཀྱང་ལྷུར་སྣང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་ལྷུར་སྣང་དུ་སོང་བ་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་པ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ལྷུར་སྣང་དུ་སོང་བ་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་གདམས་ངག་འདི་ལ་བཞི། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མ་བསྒོམས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་ཆོས་བྱེད་པ་ལྷུར་སྣང་དུ་སོང་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལས་ཐར་ཞིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་དགོས། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ལྷུར་སྣང་དུ་མ་སོང་བར་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས། ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བྱེད་ལོ་བསྒོམ་ལོ། །དེ་ལ་བསྒོམ་གྱི་ཆོས་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་འཕགས་མི་སྲིད་པ་ཡིན། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལས་ཐར་པར་འདོད་པས། དགེ་བ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་མི་རྟག་པ་ཐུན་རེ་བསྒོམ་དགོས། དེ་བསྒོམས་ནས་ཆོས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་ཚེ་འདིའི་བྱ་བྱེད་དམ་ལས་གང་ལ་ཡང་བློ་མི་འཇུག་ཅིང་དགོས་མེད་ཀྱི་བློ་ཅིག་འབྱུང་སྟེ། བློ་སྣ་དེ་བྱུང་ཙན་ཆོས་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་དེ། དགེ་སྦྱོར་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་པར་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། སྤྱིར་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྲུང་དགོས། དེ་བསྲུང་བ་ལ་སྔོན་དུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བསྒོམས་པའི་བསྒོམ་ཡང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྲུངས་པ་ཡང་ལྷུར་སྣང་ཡིན། ཞེས་༼༡༧ན༽པའི་དོན་ནི། དེ་ཚུལ་འཆོས་སུ་སོང་བ་ཡིན། རེ་ཞིག་བསྲུང་ལོར་སོང་བས་ལྐོག་ཏུ་མི་ཐུབ། བསྲུངས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་འཕགས་ཏེ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྲུང་བར་འདོད་པ་ལ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྒོམ་དགོས། དེ་བསྒོམས་པས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཏེ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྲུང་བ་ཞིག་གདོད་འོང་བ་ཡིན། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། སྔོན་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། གཞན་དོན་བྱེད་པའང་ལྷུར་སྣང་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བོ་དྷི་སཏྭ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་གཞན་དོན་

བྱེད་དགོས། དེ་ལ་སྔོན་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་བསྒོམས་པས། དེ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས། རང་འདོད་ཕྱོགས་སུ་བཅུག་པའི་གཞན་དོན་ཅི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་སྲིད་དེ། གཞན་དོན་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པས། སྔོན་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་རྒྱུད་ལ་བློ་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ལ་བློ་སྦྱོངས་ན་རང་ལ་མ་འབྲིས་པའི་གཞན་དོན་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་དུས་སུ། ཞེན་པའམ། ཆགས་པའམ་འཛིན་པ་མེད་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་སྔོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་༼༡༧བ༽འཆར་དགོས། སྔོན་དུ་མ་བསྒོམས་པའམ། མཉམ་བཞག་གི་དུས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྣང་བ་སྒྱུ་མར་མ་ཤེས་ན་ཆགས་ཞེན་མེད་པ་སྐད་ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་དང་འདྲ་སྟེ། བདག་འཛིན་གྱི་མདུད་པ་དམ་པོ་གཏིང་ན་ཡོད་པས། དེ་ལམ་དུ་མི་འགྲོ །དངོས་འཛིན་གྱི་མདུད་པ་དམ་པོ་གཏིང་ནས་གྲོལ་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་འཁྲི་བ་ཆོད་དེ། རྒྱུད་ལ་ཞེན་ཆགས་མེད་ཅིང་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་མེད་པའམ། ལྟོས་པ་མེད་པ་གཅིག་བྱུང་ན་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ།། ༥ །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ལས། ད་རེས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་མི་སྟོན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་བྱ་བ་འཆད། དེ་ལ་གཉིས། ངེས་དོན་ལྟ་སྒོམ་གྱི་གདམས་ངག་དང་། དྲང་དོན་སྤྱོད་པའི་གདམས་ངག་གོ །དེ་ལྟར་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཡ་མ་བྲལ་བར་བྱས་ནས། དེ་ཡང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་ཤོལ་དུ་བཞག་པས་མི་ཡོང་། དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ་པ་འདི་ལ་འབད་དགོས། མི་ལུས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཚེ་འདི་མི་རྟག་སྟེ་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ཞིག་འོང་ངེས། དེ་ཡང་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་ནམ་འོང་ཆ་མེད་པར་འདུག་པས་ན་ཡང་། དགེ་སྦྱོར་ཕྱི་ཤོལ་དུ་མ་ལུས་པར་བྱས་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་བླང་སྟེ། འདི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ན་བདེན་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་མེད། རང་༼༡༨ན༽གི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་མདངས་སུམ་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་མི་བསླུ་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་ངེས་ཡིན་པས། སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྤང་ཞིང་དགེ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། སྡིག་པ་མི་སྤོང་ཞིང་དགེ་བ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པའི་ཆོས་པས་མི་བཏུབ། རང་དོན་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྤང་དགོས། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་

སྔོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བ་སྒྲུབ་དགོས། སྤྱིར་ཆོས་མི་བྱེད་ན་མི་བྱེད། བྱེད་ན་དེ་ཕན་ཆད་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འཛེམ་པ་གཅིག་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ཐོབ་པའི་མི་ལུས་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱ་ཞིང་། མི་ལུས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དགེ་བ་སྤང་། དགེ་བ་ཉམས་སུ་བླང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་བསྒོམ་པ་ནི། མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དལ་བ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་འཇུག་ལས༔ དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྙེད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ད་ལྟ་དབང་པོ་ལྔ་ལ་སྐྱོན་མ་ཞུགས༔ སྡོམ་པ་རྣམ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་བའི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་འདི་ལ་ཡང་། ཁ་རྗེ་དང་སྟབས་ཁ་ཡག་ནས་ཐོབ་པ་མིན། སྔ་མ་ཕན་ཆད་དུ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་དཀའ་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན༔ དེ་༼༡༥བ༽ལྟར་ཐོབ་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་དུས་འདི་ལ། དམ་པའི་ཆོས་མ་བྱས་ན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོས་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པར་མ་བསྒྲུབ་ན། ཕྱིས་ནས་ཡང་དག་འབྱོར་པར་གལ་འགྱུར༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་ཤོལ་དུ་བཞག་པས་མི་ཡོང་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་ཙི་སྟེ་སླམ་ན་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་མི་ཚེ་ལ་ལོང་མེད་དོ། །གཉིས་པ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པའི་མན་ངག་ནི། ཡུན་རིང་མི་སྡོད་དེ་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ཞིག་འོང་ངེས། འོང་བ་དེ་ཡང་ནམ་འོང་ཆ་མེད་དོ། །དེ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་མིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྐྱོངས་པ་ཡིན། ཤི་ནས་ཀྱང་རྒྱང་འཕེན་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཅང་མེད་དུ་མི་འགྲོ །ལས་དགེ་མི་དགེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་མཐོ་དམན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ངེས་ཏེ། ད་ལྟ་རང་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསགས་ན། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བསགས་ན་ཕྱི་མ་ལ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ། མི་གཡོ་བའི་ལས་བསགས་ན། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལེན་ནོ། །ད་ལྟ་ཡང་འགྲོ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ལས་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྒོམ་པའི་མན་ངག་ནི། ཕྱི་མར་སྐྱེ་གནས་གར་སྐྱེ་ལས་དེ་རྣམས་དབང་ཁོ་ན་ཆེ་སྟེ། ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཐུ་ཡོད་པས། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱིད་སྡུག་ནི། ། ལས་རྣམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་སྤང་དགོས། བདེ་བ་དང་ཕྲད་༼༡༦ན༽པར་འདོད་པས་བདེ་བའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་གསོག་དགོས་པས་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བསླབ་གསུང་ངོ་། །བཞི་པ་ལ་ལམ་ཐབས་ཤེས་ནི། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན

བསྒོམ་དགོས། དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་པས།
མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དམ། སྐུ་གསུམ་མམ་ལྔའི་
རང་བཞིན་སྐུ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དེ་ཐོབ་པར་འདུག་པས། དེས་ན་ད་ལྟ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལས་
རྒྱུ་འབྲས་ལ་གཙོར་བྱས་ལ། ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཉེས་སྐྱོན་ཤེས་པའི་སྒོ་
ནས་སྤངས་ཤིང་། དགེ་བའི་ཕན་ཡོན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་བུདྡྷའི་བསྟན་པའི་
སྒོར་ཞུགས། དམ་པའི་ཆོས་མི་བྱེད་ན་མ་གཏོགས། བྱེད་ཕན་ཆད་མི་དགེ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཆོས་པས་མི་
བཏུབ་པས། མི་དགེ་བ་སྤངས་ཤིང་དགེ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དགེ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་
དངོས་གཞི་རྗེས་གསུམ་གྱིས་མ་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་། ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བས་དགེ་བ་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ།། ༄ །།ན་མོ་གུ་རུ།
བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ།
ལམ་གདམས་ངག་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན། ལམ་ཅིག་ཅར་བའི་གདམས་ངག་༼༡༩བ༽དང་། ལམ་རིམ་གྱིས་
པའི་གདམས་ངག་གོ །དང་པོ་ལམ་ཅིག་ཅར་བའི་གདམས་ངག་ནི། གཞི་དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
བླ་མའི་གདམས་ངག་གིས་ངོ་སྤྲད་ནས་ལམ་དུ་འཁྱེར་བར་བྱེད་པ་ཅིག་ཡིན་ཏེ། ད་རེས་དེ་མི་འཆད། གཉིས་
པ༔ ལམ་རིམ་གྱིས་པའི་གདམས་པའི་མན་ངག་འཆད་པས། དེ་ལ་གཉིས། ཐབས་ཀྱི་ལམ་དང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་དུས་སུ། ངོ་སྤྲོད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ངོ་
སྤྲད་ནས། དེ་ངོ་འཕྲོད་པ་དང་ལམ་འཁྱེར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ལམ་དུ་འཁྱེར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
བྱམས་པ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་དུས་སུ་འགྲོ་དྲུག་ཕ་མར་ངོ་སྤྲད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ངོ་འཕྲོད་ན་བྱམས་པ་རྒྱུད་ལ་
མི་སྐྱེ་མི་སྲིད། སྙིང་རྗེ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་དུས་སུ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ངོ་སྤྲོད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ངོ་
འཕྲོད་ན་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་དུས་སུ། རྒྱུ་
འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ངོ་སྤྲོད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ངོ་འཕྲོད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས།
དེས་ན་ལམ་འཁྱེར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ལམ་དུ་འཁྱེར་བར་བྱེད་པ་ལ། ངོ་སྤྲོད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ངོ་སྤྲོད་པ་
ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྲིད་ནས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་
ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་བསྒོམ་པ་ལ། དང་པོར་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་སྣང་གྲགས་ཆོས་སྐུར་ངོ་
སྤྲོད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ངོ་མ་འཕྲོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་མི་རྟོགས་མི་
སྲིད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལམ་འཁྱེར་བཞིའི་སྒོ་ནས་ལམ་དུ་འཁྱེར་བར་བྱེད་པ་ལ་ངོ་སྤྲོད་བཞིའི་སྒོ་ནས་ངོ་སྤྲད་ནས།
ངོ་སྤྲད་པའི་དོན་དེ་༼༢༠ན༽ལམ་དུ་འཁྱེར་བར་བྱེད་པ་ལ། དབུལ་པོ་གཏེར་དང་ཕྲད་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག
འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟོན། ངོ་སྤྲད་པའི་དོན་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་དབུལ་པོ་གཏེར་དང་ཕྲད་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་

ལ་དོན་བཞི་སྟེ། འགྲོ་དྲུག་ཕ་མ་རུ་ངོ་སྤྲོད་པ་ལ། ཞེས་པ་ནི། ཕ་མ་བྱས་པའམ་མ་བྱས་པ་མེད་པས་ཐམས་
ཅད་ཕ་མ་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལ། སྐྱེ་བ་མང་པོས་བར་དུ་ཆོད་པས་ཕ་མས་ཀྱང་རང་ཅག་རྐྱང་ངོམ་ཤེས།
རང་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཕ་མར་ངོམ་ཤེས་པས་འཁྲུལ་ཏེ། སྣང་བའི་དགྲ་དང་གནོད་པའི་བགེགས་ལ་སོགས་
པའི་སྣང་བ་ཤར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི། དེ་ལྟར་ངོམ་ཤེས་ཤིང་འཁྲུལ་པ་དེ་དག
གི་སྐྱོན་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་མཇལ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཐོས་
བསམ་མ་བྱས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་དུས་སུ། བླ་མ་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་དེས་ཀྱང་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔའམ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཕ་མ་དྲིན་
ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་ངོ་སྤྲོད་པ། བྱམས་པ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་གདམས་ངག་དང་། ཞེས་པ་ནི། འདི་
ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ངོ་སྤྲད་པའི་དུས་སུ་སྤྱིར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་ཕ་མ་བྱས་པའམ་ཕ་མ་མ་བྱས་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མ་དྲིན་ཆེན་ཤ་
སྟག་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་རྒྱ་མཚན་བཞིའི་སྒོ་ནས་ངོ་སྤྲད་པར་བྱས་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའི་མུ་
བཟུང་དུ་མེད་པས་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་༼༢༠བ༽ཀྱིས་ཕ་མ་མ་བྱས་པ་མེད་དེ། ཚེ་འདི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་
མི་རྟག་སྟེ། རང་གིས་ནམ་པར་སྨིན་པའི་ལུས་རྙིང་པ་འབོར་ཞིང་། གསར་པ་ལེན་པའི་འདོར་ལེན་རྒྱུན་མི་
ཆད་པར་བྱས་ངེས་པར་འདུག་པས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕ་མ་བྱས་པར་ངེས། ལས་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་ལུས་སྣ་ཚོགས་པ་བླང་ངེས་པར་འདུག་པས་ཀྱང་། ཕ་མ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་
ངེས༑ གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་གནས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བ་བླང་ངེས་པར་འདུག་པས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕ་མ་བྱས་པའམ། ཕ་མ་མ་བྱས་པ་མེད་ངེས་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་བས་སེམས་ཅན་གཅིག
གིས་ཕ་མ་བྱས་པའི་གྲངས་ཀྱང་བགྲངས་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡི་ཐོག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཚིག་གུ
ཙམ༑ །རི་ལ་བུར་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་
པའི་སྒོ་ནས་བསམས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མ་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་ངེས་པར་འདུག་ཨང་སྙམ་དུ་ཕ
མ་རུ་ངོ་འཕྲོད་པ་དང་། དགྲར་སྣང་དང་འདྲེར་སྣང་ལ་སོགས་པ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་རང་དག་ནས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕ་བའི་ཕ་མ་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་གི་སྣང་བ་འཆར། དེ་ལྟར་ཤར་ཙ་ན། མ་རྒན་དྲིན་
ཅན་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན
དེ་ལྟར་བྱམས་པ་བསྒོམས་པས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་ངེས་ཚོག་གམ་སྙམ་ན་ངེས་མི་ཚོག་སྟེ། སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་དགོས
པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འཁོར་བའདི་སྡུག་བསྔལ་དུ་ངོ་སྤྲོད་པ་ལ། སྤྱིར་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་
བཞིན༑ དུཿཁའི་ན་གློང་འཁྲུག་པ་ལྟ་བུའམ། མེ་ཚོགས་དཔུང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བའི་གནས

[༡༧ན] སྐབས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཁྲུལ་པའི་བློ་ཡོད་པས། དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམ་པའི་གདམས་ངག་བསྟན་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་མན་ངག་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ངོ་སྤྲོད་པའི་དུས་སུ། སྤྱིར་འཁོར་བ་འདི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། སྡུག་བསྔལ་དུ་ངོ་མ་ཤེས། དེ་ལྟར་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དོད་དུ་ལྷུང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ལས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན། མཐོ་རིས་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་། བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པའི་དུས་སུ་ཡང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ལ། བདེ་བ་དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འབྱིན་ངེས་པས། དཔེར་ན་བུ་གཅིག་པོ་ཤི་བའི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་ཡང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན། དགྲས་ཉེན་པ་དང་། འདྲེས་ཉེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་དུས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། ནམ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དུས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ན་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་བསམས་པའི་དུས་ན་འཁོར་བ་འདི་ན་བདེ་བའི་དུས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་སྙམ་དུ་ངོ་སྤྲད་དེ། ངོ་ཤེས་པ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་ [༡༧བ] བསྔལ་ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་པ་མ་དྲིན་ཅན་ཕ་སྨྲ་ཡིན་པ་ལ། དྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་འཁོར་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་བར་འདུག་པ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ༔ །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ངོ་སྤྲད་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པས་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན། དེས་ཚོག་གམ་སྙམ་ན་མི་ཚོག་སྟེ་བོ་ཧྲིའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། ཞེས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་གིས། འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་ལུགས་དེ་ངོ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་མ་ཤེས་པས་འཁྲུལ་ཏེ་འཁོར་བར་འཁྱམས་པས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པས། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་ལུགས་དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ལམ་དུ་ཁྱེར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་དང་། ཞེས་པ་ནི། འདི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ངོ་སྤྲད་པའི་དུས་སུ། སྤྱིར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། དཔེར་ན་རྒྱུ་ས་བོན་གྲུང་པོ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱུའི་ས་བོན་གྲུང་པོ་ལྟ་བུ

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པར། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་༼༢༢ན༽པས། སྔར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པས་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདིས་ནི་ཚད་མེད་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི༑ །བདེ་མཆོག་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་འདུག་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ན། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་ཞིང་བྱམས་པ་ལ་བློ་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་འབྱོངས་ཙམ་བོ་རྫིའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེར་འདོད༑ །ཅེས་པས་སོ། དེ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སྔོན་དུ་བྱམས་པ་བསྒོམས་ཞིང་བྱམས་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་། སྙིང་རྗེའི་ཆུ་བ་བྱམས་པ་སྟེ༑ །ཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་བྱམས་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཙམ། དེའི་སྙིང་རྗེ་ལ་སྙིང་རྗེ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ངེས་སོ། །ལྡོག་པ་ངེས་པ་ནི་སྔོན་དུ་བྱམས་པ་མ་བསྒོམས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། འབྲས་བུ་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ཡིན། སྙིང་རྗེ་མ་སྐྱེས་པས་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ། དེ་མ་སྐྱེས་ཤིང་བོ་རྫིའི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་དགེ་བས་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་མི་སྲིད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ལ་བསམས་པས་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་ལུགས་དེ་ངོས་ཟིན་ཅིང་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་༼༢༢བ༽པས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་བསྒོམས། སྤྱོད་པ་ཅི་བྱེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས། རང་ལ་མ་འཁྲིས་པར་སེམས་ཅན་གཞན་དོན་དུ་ཉམས་སུ་བླང་ཞིང་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེ་ཡང་རང་ལ་མ་འཁྲིས་པར་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་ཞིང་མི་དམིགས་པར་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །སྣང་གྲགས་ཆོས་སྐུ་རུ་ངོ་སྤྲད་ལ་དེ་ངོ་འཕྲོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནི། ཕྱིར་སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ཅིག་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་མ་གོ་བའི་སྒྲིབ་པ་པོ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྣང་གྲགས་འདི་བཀག་པའམ་བསལ་བའི་ཕ་རོལ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུའམ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཚོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཙལ་ཀྱང་རྙེད་མི་སྲིད་དོ། །དཔེར་ན་འཁྲུག་པ་སྤངས་པའི་ཕ་རོལ་ནས་ཆུ་རྙེད་མི་སྲིད་པ་བཞིན། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པ་དེ་གང་གི་སྐྱོན་ཡིན་ན། སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་མ་ཤེས་ཤིང་། གནས་ལུགས་མ་གོ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པས། དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་བླ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ། སློབ་མ་སྐལ་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་བསྟེན་དགོས། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་

གདམས་ངག་གོ །ཞེས་པའི་དོན་ནི། འདི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ངོ་སྤྲོད་པའི་དུས་སུ་ སྔིར་སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའམ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་རང་ཡིན། གནས་ལུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའམ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྣང་གྲགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ངོས་ཟིན་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཙམ། སྣང་བ་༼༣༣ན༽འདི་གསལ་ཞིང་དགག་ཏུ་ཡང་མེད་ལ། ཆོས་སྐུའམ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དེ་སྒོམ་པའམ་སྒྲུབ་ཏུ་ཡང་མེད། དོན་ལ་སྤང་བླང་དང་། དགག་སྒྲུབ་དང་། ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་བློས་བསམ་དུ་མེད་ཅིང་། ཚིག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་ཉམས་སུ་བླང་ངོ༎ ༄ ༎ན་མོ་གུ་རུ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་སྙིགས་མ་ལྔ་ནི་བདོ། ཚེ་ལ་རང་དབང་ནི་མ་ཐོབ། ན་སོ་དར་ལ་བབ་པ་རྣམས་ཀྱང་མར་མེ་རླུང་གིས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཚོགས་མེད། རྫས་དང་ཡོ་བྱད་མང་པོ་བསགས་ཀྱང་རང་ལ་ཕན་པའི་ངེས་པ་མེད། དུས་རྟག་ཏུ་ཉེ་དུ་དང་འབྲེལ་བའི་གཙོས་བྱས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ལ་མི་སྟོངས། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཅིང་། །ཡུན་རིང་བར་དུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་། ། །ཆོམ་པོས་ཕྲོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྟྲེན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགྲོ །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཉེན་བཤེས་ཚོགས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐོར་ཀྱང་། །སྲོག་གཅོད་པ་ཡི་ཚོར་བ་དག ། བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་མྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བའི་ནད་ཀྱིས་ནི་ཐེབས། སྨན་དང་སྔགས་དང་རིག་པ་གང་གིས་ཀྱང་མཐུ་རྫོགས་པའི་དུས་སུ་སྐྱབས་ཆེན་དམ་པའི་ཆོས་མིན་པ་གཞན་མེད་པས། འོ་སྐོལ་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་དུས་འདི་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་དགོས་གསུང་། འོ་ན་ཆོས་བྱེད་ན་བྱེད་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། ཆོས་བྱེད་པའི་དུས་དང་པོ་བླ་མ་དམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་པ་བྱ། ཐོས་པ་མ་བྱས་ན་བརྗོད་༼༣༣བ༽བྱེད་ཀྱི་ཚིག་བློ་ལ་མི་ཟིན་ཅིང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་གོ་བས་དང་པོ་ཐོས་པ་བྱེད་དགོས། འོ་ན་དུས་རྟག་ཏུ་ཐོས་པ་བྱའམ་སྙམ་ན། དུས་རྟག་ཏུ་ཐོས་པ་མི་བྱ་བར། ཚིག་དང་དོན་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསམ། མ་བསམས་ན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བས། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་དགོས། དེ་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་བསམས་པས་ཀྱང་མི་འོང་། བསམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བསྒོམ་དགོས། མ་བསྒོམས་ན་ཉམས་ཀྱི་དྲོད་རྟགས་འཆར་དུ་མི་བཏུབ། དེ་མ་ཤར་ན་དགེ་སྦྱོར་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་ལ། སྐྱེས་ཀྱང་དྲོད་ཚད་ངོས་མི་ཟིན། དེ་མི་ཟིན་ན་གདམས་ངག་གདབ་པའི་དུས་ཚོད་མི་རིག་པས། དྲོད་ཚད་ངོས་འཛིན་པར་སླན་པ་མཁས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། དེ་ཡང་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགེ་སྦྱོར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་དྲོད་ཚད་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དཔེར་ན། སླན་པ་མཁས་པ་ཅིག་གིས་ནད་པ་གཅེས་པ་ཅིག་འཚོས་པའི་དུས་སུ་དང་པོ་ནད་པ་དེ་ལ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པའི་དུས་སུ། ནད་གང་ཡིན་པའི་རྟགས་མི་ཡོང་མི་སྲིད་པས། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོས་

འཛིན་པ་ཡིན། ནད་ངོས་ཟིན་པ་གང་ཡིན་པའི་བཅོས་ཐབས་པས་ནད་སེལ་བ་ལ་ཆོགས་མེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྨན་པ་མཁས་པ་དང་འདྲ་བའི་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཅིག་གིས། ནད་པ་གཅེས་པ་དང་འདྲ་བའི་སློབ་མ་སྣོད་ལྡན་ཞིག་ལམ་སྣ་ཁྲིད་པའི་དུས་སུ། དང་པོ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ནས་རིམ་གྱིས་ཁྲིད་ནས་བསྒོམ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན༔ དེ་ལྟར་བསྒོམ་དུ་བཅུག་པས་ནད་ཀྱི་རྟགས་དང་འདྲ་བ། ཉམས་མྱོང་ཚེ་འདི་ལ་བློ་སྣ་འགྱུར། རྟགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངེས། དེ་མ་༼༢༨ན༽བྱུང་ན་མ་བསྒོམ་པ་ཡིན༔ ཡང་ན་བསྒོམས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྡད་ཀྱིན་བསྒོམ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་དེའི་ཉམས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམ་པའི་གདམས་ངག་བཏབ་ནས། ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཐོད་ཚོད་འཛིན་ཀྱིན་ཁྲིད་བསྐྱངས་ན། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོགས་མེད་པས་སྨན་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། ཐོད་ཚོད་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྨན་པ་མཁས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། ཚེ་འདི་ལ་བློ་སྣ་འགྱུར་ནས་འོང་། ཞེས་པ། འདི་ལ་དོན་གསུམ། བསྒོམ་རྒྱུ་དང་། དགོས་པ་དང་། ཐོད་ཚོད་དོ། །དང་པོ་ནི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་འཆི་ངེས། ནམ་འཆི་ཆ་མེད། འཆི་བ་ལ་ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོང་སླམ་དུ་ལུང་དང་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ལ་བསྒོམས་པས་མི་རྟག་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཙ་ན། དགོས་པ་ཚེ་འདིའི་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བྲལ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་གནད་གཅོད་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པའི་དུས་སུ། ཚེ་འདི་ལ་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བློ་དང་བྲལ་བ་དུས་མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚེ་འདི་ལས་བློ་སྣ་འགྱུར་ཟེར་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་མ་བྲལ་བར་འདུག་ན་ཚེ་འདི་ལས་བློ་འགྱུར་ཟེར་ཀྱང་མི་འགྱུར་བས། ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱིན་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་གསུང་ངོ་། །འཁོར་བ་ལས་བློ་སྣ་འགྱུར་ན་འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོ་མི་མྱང་བ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན༔ ཞེས་པ་ནི། བསྒོམ་རྒྱུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་༼༢༨བ༽ནས། དགོས་པ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལས་བློ་སྣ་འགྱུར་ནས། འཁོར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ་དེའི་ཐོད་ཚོད་ནི། དཔེར་ན་སྐྱུགས་ནད་ཅན་ཟས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དོ་ཧ་ལས། བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་སེམས། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཇུག་ཅིང་བུ་མོ་དག་དང་རྩེ་བ་ཡང་༔ །སྐྱུར་ཟོས་པ་ཡི་སྐྱུགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན། །ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་འདུག་ན། འཁོར་བ་ལ་བློ་སྣ་འགྱུར་ཟེར་ཡང་མ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། ད་རུང་དུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒོམ་གསུང་ངོ༔ །རང་དོན་ལས་བློ་སྣ་འགྱུར་ན། གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། བསྒོམ་རྒྱུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས། དེ་ལ་བློ་འབྱོངས་ཙ་ན། དགོས་པ་རང་

དོན་བྱ་བར་འདོད་པའི་བློ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་དྲོད་ཚད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་བུ་གཅིག་པའི་མ་བཞིན་ནོ། །རང་དོན་ལ་བློ་སྣ་འགྱུར་ཟེར་ཡང་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པར་འདུག་ན་བློ་སྣ་མ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས༑ ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་གསུང་ངོ་། །འཁྲུལ་པའི་གཞི་རྩ་ཆོད་ན་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། བསྒོམ་རྒྱུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས། དགོས་པ་འཁྲུལ་པའི་གཞི་རྩ་ཆོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད། དེའི་དྲོད་ཚད་ནི། དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དང་རྟ་གླང་མཚན་ཉིད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་༼༣༥ན༽བྲལ་བ་དུས་མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །འཁྲུལ་པའི་རྩ་བ་ཆོད་ཟེར་ཡང་དངོས་པོ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་མ་བྲལ་བར་འདུག་ན། འཁྲུལ་པའི་རྩ་བ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་པས། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱིན་བསྒོམ་གསུང་ངོ༎ ༈ ༎ན་མོ་གུ་རུ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བསྡུ་ན་གསུམ། དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ལམ་དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་དུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཇུག་པ་ལ་བློད་པ་སྐྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་བསྟན། འབྲས་བུ་བཟང་ཡང་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་སམ་སྙམ་པ་ལ་ལམ་བསྟན། བསྒྲུབས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དམན་ནམ་སྙམ་པ་ལ། ལམ་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་རོ་མཉམ་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་དེ་ཉིད་བསྟན། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་བསྡུ་ན་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་ལ། དེ་བས་རང་དོན་དུ་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་ལ། གཞན་དོན་དུ་ཐོབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་སུ་འོང་བ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལས་ལོངས་སྐུ་འབྱུང་ལ། ཐུགས་རྗེ་ལས་སྤྲུལ་སྐུ་འཆར་བའོ། །དེ་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་སྨིན་པའི་དགོས་པ་གདུལ་བྱའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་མི་སྣང་ཞིང་མི་སྣང་བ་ལ་ཞེན་པ་ཡང་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མདོ་ལས། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་བ་ལ། །དོན་ཀུན་༼༣༥བ༽སྣང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ཙམ་ལ་བྱའོ། །སྣང་ནི་སྣང་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁམས་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་སྟོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུའི་གདུལ་བྱ། སྣང་ཡང་སྣང་ལ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་མ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁམས་དགའ་ལྡན་ནམ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་སྟོན་པ་སྤྲུལ་པ་སྐུའི་སྟོན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་༑ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྔར་གྲུབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ལས། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ

ཞི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། བླ་མ་དམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བསྟེན་ནས། ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་བས་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་རོ་མཉམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གནད་ཀས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་གཞི་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་ན། ཡོན་ཏན་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བླ་མ་དམ་པ་ཞིག་ལ་བསྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དཔེར་ན་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ས་གཞི་[༢༨ན]ལ་བརྟེན་ནས་རྩི་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་འབྲས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། བླ་མ་ལ་བསྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ནང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ས་གཞི་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི༔ བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བསྟེན་དགོས། ཞེས་པ་ནི། བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་མ་ཆད་པ་དང་། འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཚོག་ཤེས་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། བྱིན་རླབས་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡན་ཆད་དུ། མཚོན་པའི་ཚིག་ལ་མང་ཉུང་མེད་པ། རྟོགས་པའི་དོན་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱོ་བ་བཞིན་དུ། བླ་མས་བསྟན་པ་དང་། སློབ་མས་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྱིར་ཆོས་གང་དང་གང་འཆད་པའི་ཚེ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་དོན་དུ་མི་འཆད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མི་འཆད་པའོ༔ །གསུམ་པ་ནི་གང་ལ་ཡང་མི་བལྟ་བར་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་བླངས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི་ནད་སྡོང་བ་དང་གདོན་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྲིད་ཀྱང་། འདི་རང་ལ་ཡོད་པའི་རྟོགས་པ་དེ་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཇི་བཞིན་སྐྱེད་ནུས་པའོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་མི་ཚང་བའི་ཁ་མེད་དེ། བརྒྱུད་པ་དང་མི་ལྡན་ན་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །འདོད་པ་ཆེ་ན་གདམས་[༢༨བ]ངག་ལ་ལྷག་ཆད་དང་བསྲེ་སླད་འོང་བའི་སྐྱོན་ཡོད། ཐུགས་རྗེ་ཆུང་ན་འགྲོ་བའི་དོན་མི་འགྲུབ༔ བྱིན་རླབས་དང་མི་ལྡན་ན་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན་མི་ཆོག་སྟེ། བླ་མ་དེ་ལ་ཐོས་པ་མ་བྱས་ན། དེ་ལ་དང་པོར་ཐོས་པ་བྱེད་དགོས། ཞེས་པ་ནི། ཐོས་པ་དེ་མ་བྱས་ན་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་མི་ཕེབས་པས་དང་པོར་

ཐོས་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་བླ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་སློབ་མ་གུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཅིག་ལ། ངེས་
དོན་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པའི་དུས་སུ། སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཚུལ་ནས་གདམས་ངག་བསྟན་པས། སློབ་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐོས་ཏེ་རྟོགས་ཏེ་འོང་
ངོ་༔ །དེ་ལྟར་ཡང་། དོ་ཧ་ལས་ཀྱང་། གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། །དེ་རིང་དཔལ་ལྡན་
བླ་མ་མགོན་པོས་བསྟན་པས་རྟོགས། །ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་གོ་མ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོས་པ་བྱེད་
དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཙང་བུ་སྙོམ་ཆུང་གི་འཕྲིན་ཡིག་ལས་ཀྱང་། གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་བར་དུ་ཐོས་
པ་དགོས་པས་དམ་པའི་གདམས་ངག་ཉོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བར་དུ་སེམས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནི།
དེ་ལྟར་ཐོས་པ་བྱས་པས་དོན་གོ་ན་ངེས་ཚིག་གམ་སླམ་ན་མི་ཚིག་སྟེ། གོ་བའི་དོན་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་
འདོགས་ཆོད་དགོས་པས་ན་རང་གིས་སེམས་ཀྱིས་བརྟག་དཔྱད་གཏོང་དགོས། བསམས་ཤིང་བརྟགས་དཔྱད་
གཏོང་བས་སྒྲོ་འདོགས་ནང་ནས་ཆོད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། བརྟག་དཔྱད་ཇི་ལྟར་གཏོང་ན་དང་པོ་དཔེ་ལ་གཏོང་
བ་ཡིན་པས། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་དང་པོ་གང་ནས་འོངས་ཐམ་གང་དུ་སོང་ན། གང་
༼༢༧ན༽ནས་ཀྱང་མ་འོངས་ཤིང་། གང་དུ་ཡང་མ་སོང་སྟེ། སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ན་རང་བཞིན་མེད་དེ་དངོས་
བཟུང་དང་བྲལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟའི་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་དཀར་དམར་གྱིས་སྣང་བའི་དུས་ཉིད།
སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོང་ཞིང་། གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལ། སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ན་དེ་ཁོ་
ན་གྲུབ་པ་མེད་དེ་དངོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལོ། །དེ་ལྟར་དངོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ངོས་ཟིན་པ་
དེ་ག །སྣང་བ་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངོས་ཟིན་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྱུ་འཁོར་ལས།
དཔེ་དོན་བསྲེས་ཀྱིན་དཔེ་ལ་དཔྱད། །དཔྱད་པ་ཉིད་ན་དངོས་བཟུང་བྲལ། །བྲལ་བ་དེ་ཙམ་ཆོས་ཉིད་དོ། །
ཞེས་པ་དང་། དོ་ཧ་ལས་ཀྱང་། བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ལ་རང་གིས་དཔྱད་བྱས་ན། །སྐད་ཅིག་གྲོལ་བ་དེ་ལ་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ། །གྲོལ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་དེ་ལྟར་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཡང་མི་འཐད་ཅེ་ན། མི་འཐད་པ་མེད་
དོ༔ །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་འཕྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་བ་བཞིན་
ནོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་མ་ལས། ཆོས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་ཡིན། །སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ཆོས་
རྣམས་མེད། །ཅེས་པ་དང་། དོ་ཧ་ལས་ཀྱང་། སྣང་བ་འདི་དག་སེམས་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །
འོ་ན་སྣང་བ་འདི་སེམས་ཀྱི་འཕྲུལ་པར་འདུག །མེད་སྣང་དུ་འདུག་ན། སེམས་རང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ན།
རང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས་དང་། བལྟས་ན་སེམས་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོ་ཧ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་བཟུང་བྱ་སྟེ། །གདོད་ནས་དག་
པ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ། །༼༢༧བ༽བལྟས་ཤིང་བལྟས་ཤིང་མཐོང་བ་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྤྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དེ་ཀ་རང་སེམས་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསམས་ནས་སྤྲོ་འདོགས་ཆོད་ན་དེས་ཆོག་གམ་སླམ་ན་མི་ཆོག་སྟེ། ཐ་མར་བསྒོམ་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། མ་བསྒོམས་ན་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་། སྤྲོ་འདོགས་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་བློ་དང་མི་འབྲལ་ཏེ། དེ་དང་མ་བྲལ་ན་སྲིན་ནག་པོ་བསལ་ཡང་དཀར་པོས་བསྒྲིབས་པ་དང་འདྲའོ། །སྤྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་བློ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལ། བློ་བྲལ་གྱི་དོན་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཡིས། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤོང་བར་བྱེད། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། །དེ་ཡང་ཕྱིས་ནས་སྤོང་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་། དེ་ཀའི་ངང་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། བསྒོམ་པ་དང་མི་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་ལ་རང་སར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས༔ སྤང་བླང་དང་ཡིན་མིན་གྱི་རྩོལ་བ་མེད་པར་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་ལ་ཤེས་པ་མ་བཅོས་པར་བཞག་ལ། དེ་ཀ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་སྒོམ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལས། དོན་ལ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་བསྒོམ་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་མ་ལས། མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །གང་གིས་ཤེས་ནས་རྩོལ་བ་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །བཏང་སྙོམས་ཙམ་དུ་མ་བཅོས་ངང་ལ་བཞག །ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྒོམ་ཞེས་དེ་ལ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ།། ༤ ||༼༡༤ན༽ན་མོ་གུ་རུ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། བཀའ་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་པོ་ཏི་རི་རྒྱུད་ཙམ་པ་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བསྡུ་ན་གཉིས། དྲང་དོན་སྐྱེ་བ་བཟང་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་། ངེས་དོན་སྐྱེ་བ་འདག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་དེའི་བརྗོད་བྱ་མི་དགེ་བ་བཅུ་རྒྱུ་ཡི་ཉེས་དམིགས་དང་། འབྲས་བུའི་ཉེས་དམིགས་དང་། དགེ་བ་བཅུ་རྒྱུའི་ཕན་ཡོན་དང་། འབྲས་བུའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པས། མངོན་མཐོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གིས། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་དགེ་བ་བཅུ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུ་མངོན་པར་མཐོ་བ་ལྷ་དང་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོར་ཞུགས་ནས། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ངེས་པར་ལེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ད་རེས་དྲང་དོན་མི་སྟོན། ངེས་དོན་སྟོན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་མི་སྟོན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་ཅིག་སྟོན། དེ་ལ་གཉིས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་གསང་སྔགས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའོ། །ད་རེས་དང་པོ་དེ་མི་སྟོན། གཉིས་པ། གསང་སྔགས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དེ་སྟོན། དེ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་གདམས་ངག་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་གདམས་ངག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བསྐྱེད་རིམ་མི་སྟོན༔ རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་གདམས་ངག་སྟོན། དེ་ལ་གཉིས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་དང་ཕྱག་རྒྱ

ཆེན་པོའི་མན་ངག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་སྟོན། དེ་ལ་ཡང་དྲི་བཅས་
དང་དྲི་མ་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་དྲི་མ་མེད་པའི་གདམས་ངག་ཅིག་སྟོན། ༼༢༨བ༽ དེ་ལ་
གསུམ༔ གཞི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ལམ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་དྲི་མ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་
ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའོ། །
གསུམ་པ་ནི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་དང་མི་འབྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་དྲི་མེད་ཟང་ཐལ་དུ་འཁྱེར་
བར་བྱེད་པ་ལ། པདྨ་ལྷ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། དེ་ཡང་དྲི་མ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་བློའི་དྲི་མ་
དང་བྲལ་བའོ། །ཟང་ཐལ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་ནི། གཞི་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་
ཕབ་ནས་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་བུ་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་མེ་ཏོག་པདྨ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་མེ་ཏོག་པདྨ་དེ་འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་སྡོང་བུ་དང་ཡལ་ག་དང་མེ་ཏོག་གི་དུས་གསུམ་ཀ་རུ་འདམ་གྱིས་མ་
གོས་པ་བཞིན་དུ། གཞི་དྲི་མ་མེད་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དོན་དེ་ཉིད་སྒོམ་པས
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ། ལམ་དྲི་མེད་འོད་གསལ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བས། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་
སུ་འབྲས་བུ་དྲི་མ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་པདྨ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི། ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་དྲི་མེད་ཟང་ཐལ། ལྟ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་གཅིག །ཅེས་པ་ནི། སྣང་
གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། ཕྱི་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པ་དང་། ནང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། གསང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཚོགས་
དྲུག་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཡང་སྣང་
བ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་༼༢༩ན༽གཉིས་ཀྱང་དུས་ལ་སྔ་ཕྱི་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་ལ་བཟང་ངན་མེད་པས་ན
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སར་ཧའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྣང་བ་སློབ་དཔོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ། དུ་མ
རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ། དངོས་པོ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྷན
ཅིག་སྐྱེས་པ་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཇི་སྲིད་དུ། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ངོས་ཟིན་པ་ལ
རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་མིང་བཏགས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་
སྒྲོ་ནས་མིང་བཏགས་པས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ནང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་
འོད་གསལ་སྟོང་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ལ། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཡང་། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་དུས་ལ་སྔ་ཕྱི་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་ལ་བཟང་ངན་མེད་དེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའོ། །
དེ་ལྟར་ངོས་མ་ཟིན་པ་ཇི་སྲིད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་ངོས་ཟིན་ན་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་མིང་བཏགས་པས་ལྷན་ཅིག
སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མིང་བཏགས་པས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས
ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སར་ཧའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྣམ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན། །དུག་ལྔ་སྨན་གྱི

རང་བཞིན་ཡིན། །གཟུང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་རྡོ་རྗེ་འཆང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་ངོས་མ་ཟིན་པར་ཇི་སྲིད་དུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ངོས་ཟིན་པས་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱིན་གྱི་བརླབ་ཀྱིས་རིག་པའི་རྟོག་པ་དག་སྟེ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ལ་ཇི་༼༣༩བ༽ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལས། དོན་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ས་ར་ཧ་པས༔ ལམ་མེད་ཡེ་ཤེས་མེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། སྒོམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཤེས་སྟོན་པ་ནི། སྒོམ་པ་འོད་གསལ་དྲི་མེད་ལམ་དུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་དང་གཉིས། ཞེས་པ་ནི། སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་སྟོང་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་སྐུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ངོས་ཟིན་པའོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ངོས་ཟིན་པ་དང་། དེ་ཀའི་ངང་ལ་བསྒོམ་པ་དང་མི་བསྒོམ་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་འཛིན་བློའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་བློ་བྲལ་གྱི་ངང་དུ་འཛིན་མེད་དུ་གཞག་གོ །བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བར་གཞག །ཅེས་པ་དང་། མ་བཅོས་ཤེས་པ་བུ་ཆུང་ལྟ་བུར་གཞག །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་བཞག་གི་དུས་སུ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངང་དང་མ་བྲལ་བར་བསྒོམ། རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རྗེས་ཐོབ་སྤྱོད་པ་ཅིར་སྣང་ཐུག་ཕྲད་རང་གྲོལ་ལམ་དུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་དང་གསུམ། ཞེས་པ་ནི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་དང་། ལེགས་པ་དང་མི་ལེགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་སྒྲ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། སྔར་ལྟར་ལྟ་སྒོམ་གྱི་དུས་སུ། སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་༼༣༠ན༽བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྣང་བ་གང་དང་ཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ངོས་ཟིན་པས་ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲང་འདྲིས་ཀྱི་མི་ངོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཅེར་གྱིས་སྣང་བའི་དུས་ཉིད་དུ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་ནི། །དུས་མཉམ་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །ལམ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ། དེ་ལྟར་མཉམ་བཞག་གི་དུས་སུ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཉམས་དང་མ་བྲལ་བར་བསྒོམ། རྗེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་ན། རྗེས་ཐོབ་ཞེས་པ་ནི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་ཅེར་གྱི་མཐོང་བ། རྣ་བས་སྒྲ་ལྷང་གིས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འབྲས་བུ་ལྷུན་གྲུབ་རེ་དོགས་མེད་པའི་གདིང་ཚུད་པ་དང་བཞིའོ། །ཞེས་པ་ནི་འདི་སྟེ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ

ཡིན་ལ། ལྷུན་གྲུབ་ནི་སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་དུ་གོ་སྟེ། འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པའོ། །མཚན་བྱུ། དེ་ལྟར་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པ་ཡིན་སྙམ་ན། རྩ་བ། རེ་དོགས་མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་པས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལོགས་ནས་ཐོབ་ཏུ་རེ་བ་མེད་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་འཁོར་བར་རྟོགས་པ་དང་། འཁོར་བ་ངན་པ་ཞིག་ཏུ་ལྟུང་གིས་དོགས་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། །ཁམས་གསུམ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན། །འཁོར་བ་ཡེ་ནས་མྱ་ངན་འདས། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གདིང་དུ་ཚུད་པ་ནི། སྒྲོ་འདོགས་ནང་དུ་ཆོད་ངེས་པའི་དོན་ལ་༼༣༠བ༽ཤེས་པ་གཏིང་ནས་སྐྱེས་པས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་དོགས་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མེད་པའོ༎ ༡༠ ༎ན་མོ་གུ་རུ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྐལ་ལྡན་ཀུན་འཁོར་བ་འདི་མེ་དོང་དང་འདྲ། བཙོན་ར་དང་འདྲ། གཤེད་མའི་རལ་གྲི་དང་འདྲ། སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ལས་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པས། ད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིག་ཚོལ་དགོས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིག་ཚོལ་དགོས། འོ་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཅི་དགོས་ན། དེ་ལ་འབྲུལ་པ་དག་དགོས། འཁྲུལ་པ་འཇིག་དགོས། འཁྲུལ་པ་དག་པའམ་ཞིག་པ་དེ་ཀ་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ལོགས་ནས་སྒྲུབ་ཏུ་མེད། དེ་ལྟར་རྒྱན་ལས། དེ་ཕྱིར་ཐར་པ་ནོར་ཙམ་ཟད་པ་ཡིན༔ །ཞེས་པ་དང་། འཁྲུལ་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཅི་དགོས་ན། དེ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཡིན་ལུགས་ཤེས་དགོས༔ གནས་ལུགས་གོ་དགོས། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་འདིའི་ཡིན་ལུགས་ཅི་ཡིན་ན། ཡིན་ལུགས་མེད་པ་ལ་སྣང་བ་སྒྱིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ན་སྟོང་པ་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུ་ཡིན། གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་ན་སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པར་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ན་གཉིས་འཛིན་དང་གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་སར་གྲོལ་ཏེ། འཁྲུལ་པ་དག་པ་ཡིན་པས་གནད་ཀྱི་ཚིག་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུལ་པའི་གཞི་རྩ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྒྱུ་གྲི་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། མཚན་གྱི་དོན་བཤད་ན། གནད་ཅེས་པ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཡིན་༼༣༡ན༽ལུགས་ཤེས་ཤིང་། གནས་ལུགས་གོ་ན་འཁྲུལ་པ་འཇིག་པ་ལ་ཆོགས་མེད་དེ། འཁྲུལ་པ་འདག་ངེས་སོ། །ཚིག་བཞི་པ་ཞེས་པ་ནི། སྣང་བའི་ཡིན་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་གཉིས། གནས་ལུགས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་མན་ངག་གི་ཚིག་བཞི་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུལ་པའི་གཞི་རྩ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱུ་གྲི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ༔ སྤྱུ་གྲི་དེས་ཀྱང་སྤྱུ་ཕྲ་རགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཉལ་གྱིས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། མན་ངག་གི་ཚིག་བཞི་པོ་འདིས་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ་ཕྲ་རགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ནས་བཅད་ནས་འདག་པར་བྱེད་

པས་ན། སྤུ་གྲི་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། གནད་ཀྱི་ཚིག་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུལ་པའི་གཞི་རྩ་གཅོད་པར་བྱེད་པ། སྤུ་གྲི་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི། ཞེས་པ་ནི། གཞི་དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པའོ། །མེད་པར་སྣང་བ་དང་གཅིག །ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་དེའི་ངང་ལས། རྒྱུ་མ་རིག་པས་བྱས་རྐྱེན་རླུང་ལྟས་བྱས་ནས་ངོ་བོ་རིག་པ་འཁྲུལ་པས་གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་ཏེ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དྭངས་པ་ལ་སྤྲིན་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བའམ། ཆུ་དྭངས་པ་ལ་རྙོག་མ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ༼༣༧བ༽ སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །དྲི་མ་རྣམས་ནི་གློ་བུར་བ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ། སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས། ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་འཁྲུག་པ་ཉིད་ཆུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནམ། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ན་ཆུ་ཐིགས་པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་མ་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ས་ར་ཧ་པས་ཀྱང་། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས། ཅི་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ན། །སྣང་བ་འདི་དག་མེད་པ་སྟེ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་སྣང་མེད་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁྲུལ་པར་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་སྣང་བར་ཤར་བ་ཡིན་པས་ན་སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །འཁོར་བ་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་འཁོར་བར་སྣང་བས་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །བདེ་བའི་ངོ་བོ་ཡང་སྟོང་པ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་སྟོང་པར་འདུག་པས་ན་བདེ་སྡུག་གཉིས་སུ་མེད། སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་མེད་དེ་རོ་གཅིག །སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་དེ་རོ་གཅིག་པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་དུང་དང་དུང་གི་དཀར་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གཉིས་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྟོན་ཞེས་པ་དང་། ས་ར་ཧའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འཁོར་བ་ཡེ་ནས་མྱ་ངན་འདས། །སེམས་ཅན་ཡེ་ནས་གྲོལ་བ་ཡིན། །ཉོན་མོངས་ཡེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བློ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྣང་བ་འདི་སྟོང་ ༼༣༨ན༽ པར་གོ་བས་སྣང་བ་དགག་པའི་བློ་དང་ཡང་བྲལ། སྟོང་པ་ཉིད་སྣང་བར་གོ་བས། སྟོང་པ་བསྒོམ་པའི་བློ་དང་བྲལ་ལོ། །ལར་རྟོལ་གྱིས་དྲིལ་བས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གོ་བས་རེ་དོགས་ཀྱི་བློ་དང་བྲལ་བ་ལ་སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་མེད་དུ་གོ་བས་བླང་དོར་གྱི་བློ་དང་བྲལ། དེ་ལྟར་གཉིས་མེད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་ན་གཉིས་འཛིན་གྱི་བློ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ། བློ་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་མ་ཡེངས་པར་

གཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་མ་ལས་ཀྱང་། བཏང་སྙོམས་ཙམ་དུ་མ་བཅོས་དང་གཞག་ན། །ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བསྒོམ་ཞེས་དེ་ལ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བར་གཞག །ཅེས་གསུངས་པས་སོ།།

༄༅ ། །ན་མོ་གུ་རུ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟིལ་གྱིས་དྲིལ་བས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གནས་ལུགས་ཤིག་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ལ་གཉིས། ལམ་དང་འབྲས་བུའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་བ་ཡང་། ལམ་ནི་སྤང་བྱ་སྤང་ཞིང་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་གང་སྤོང་བ་ཡིན་སྙམ་ན། སྤྱིར་སྤང་བྱ་ལ་མང་ཡང་། བསྡུ་ན་མཐོང་སྤངས་དང་བསྒོམ་སྤངས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད། དེ་བས་ཀྱང་བསྡུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །༼ཞཞབ༽ དེ་སྤངས་ཤིང་ལམ་དུ་འཁྱེར་བར་བྱེད་པ་ལ་གསུམ། སྤོང་བའི་ལམ་དང་། བསྒྱུར་བའི་ལམ་དང་། གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གཅུག་མ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའོ། །དང་པོ་སྤོང་བའི་ལམ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ་པོ་ནི། མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་ལྔ་བསྒོམས་པས་སྤོང་བར་འདོད། གཉིས་པ་བསྒྱུར་བའི་ལམ་གསང་སྔགས་པ་ནི་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ། ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒྱུར་ནས་བསྒོམ་པའོ། །ལམ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྤོང་བའི་ལམ་གྱི་གཉེན་པོའི་ངོས་སྐལ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པ་དེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་ནོན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤོང་བ་ཡིན་གྱིས་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བར་མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་བསྒྱུར་བའི་ལམ་གཉེན་པོའི་སྒོམ་ལུགས་དེས་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་ངན་རྟོག་སྤང་བར་ནུས་ཀྱང་། བཟང་རྟོག་ལྷར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མི་འགག་པས་ན་སྐྱོན་དང་བཅས་སོ། །གསུམ་པ་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གཅུག་མ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ལྔ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། དེའི་དོན་བཤད་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནི། སྤྱིར་རྣམ་པ་རྟོག་པ་མང་ཡང་བསྡུ་ན་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱི་སྣང་བའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕེབས་ན་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་འགགས་ལ། ནང་རིག་པའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕེབས་ན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འགགས་ཏེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕེབས་ན་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལོ། །དེ་༼ཉཉན༽བྲལ་ཙ་ན་གཉིས་མེད་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དང་ཡང་བྲལ་ནས། བློ་བྲལ་དུ་ཁྲེལ་ཁྲེལ་འགྲོ་བ་ཡིན། དཔེར་ན་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་དེས་དངོས་པོ་གང་དང་ཐད་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ༔ སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དེ། གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕེབས་ན།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་སར་གྲོལ་ཏེ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་གནས་སོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོ་
ལྔ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ལྔ་བུའི་གདམས་ངག་
འདི་ལ་དོན་བཞི། སྣང་བ་སེམས་སུ་མི་ཤེས་པའི་ཁ་མེད། དེ་ངོ་མ་ཤེས་ན་སྣང་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་
འགག་ཏུ་མི་བཏུབ། དེ་མ་འགགས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བསགས་པས་
འཁོར་བར་འཁྱམས་ནས་འཁོར་བའི་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་ན། །དེ་སྲིད་ངར་འཛིན་ཡོད་པར་འགྱུར། །ངར་འཛིན་ཡོད་ལ་
ལས་ཡོད་དེ། །ལས་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེ་བ་འདག་པར་བྱེད་པ་ལ་
ལས་འདག་དགོས། ལས་འདག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་འདག་དགོས། དེ་འདག་པར་བྱེད་པ་ལ་སྣང་བ་ལ་
བདེན་ཞེན་འདག་དགོས། བདེན་ཞེན་འདག་པ་ལ་སྣང་བ་འདིའི་ཡིན་ལུགས་ཤེས་དགོས། གནས་ལུགས་གོ་
དགོས༔ འོ་ན་སྣང་བའི་ཡིན་ལུགས་ཅི་ཡིན་ན། སྣང་བ་འདི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན་མདང་སུམ་གཉིད་ལོག་པའི་རྨི་ལམ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་ས་ར་ཧ་པས། སྣང་བ་འདི་དག་
སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་སྟེ། ༼༣༣བ༽ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་
དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་པས་སོ། །གནས་ལུགས་ནི་སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་
གཉིས་སུ་མེད་པར་གནས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་གོ་ན་སྣང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་ཉོན་
མོངས་པ་མེད། དེ་མེད་ན་ལས་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་དོ་ཧ་ལས། འགྲོ་
རྣམས་ལས་ཀྱིས་ཕ་མོར་བཅིར་གྱུར་ཏེ། །ལས་ལས་གྲོལ་ན་ཡིད་ནི་ཐར་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ༔ །སེམས་ཆོས་ཉིད་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཁ་མེད། དེ་ངོ་མ་ཤེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་རང་གར་འཆོར་ཏེ། ལས་
བསགས་པས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་འདི་ཡོངས་སུ་མ་
ཤེས་ན། །ངར་འཛིན་ལས་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག །དེ་ལས་དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས། །དེ་ལས་སྐྱེ་བ་བཟང་དང་
ངན༔ །ཞེས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཆོས་ཉིད་དུ་ཤེས་དགོས། དེ་ཤེས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་
ཤེས་དགོས། གནས་ལུགས་གོ་དགོས། འོ་ན་སེམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཅི་ཡིན། སེམས་དངོས་པོ་དང་
མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་
དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ས་ར་ཧ་པས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་བའོ། །འོད་
གསལ་བ་གང་ཞེ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་ལུགས་ནི་གསལ་སྟོང་
གཉིས་སུ་མེད་པར་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་གོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་གནས་སུ་དག །དེ་ལྟར་དག་
ན་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་སྐྱེ་བ་དག་པའོ། །ཆོས་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ཁ་མེད། དེ་ངོ་མ་ཤེས་ན་
གཟུང་འཛིན་བློའི་དྲི་མ་བག་ལ་ཉལ་མི་འདག །དེ་༼༣༥ན༽མ་དག་ན་གོལ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཡང་ལ་ལྷུང་བའི་ཉེན་

ཡོད༔ དེས་ན་བློའི་དྲི་མ་འདག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་དེའི་ཡིན་ལུགས་ཤེས་དགོས། གནས་ལུགས་གོ་དགོས༔ འོན་ཡིན་ལུགས་ཅི་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མུ་བཞིའི་སྤྲོ་ནས་བསམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་བསམ་དུ་མེད་ལ། བརྗོད་པ་སྨྲའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་དུ་མེད་དེ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༔ གཞན་ཡང་། སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བློ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྟོགས་ན། གཟུང་འཛིན་བློའི་དྲི་མ་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་རང་སར་དག་ནས། གོལ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཡང་ལ་ལྷུང་མི་སྲིད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པར་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ཁ་མེད། དེ་མ་ཤེས་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བདུད་འཇུག་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པས། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲལ་བ་མེད་པར་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། དེའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པར་འདུག་ན་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོ་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བདུད་འཇུག་མི་སྲིད་ཅིང་། རེ་དོགས་ཀྱི་བློ་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་།། ༧༢ །།ན་མོ་གུ་རུ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འོ་སྐོལ་ད་རེས་ངེས་པ་དོན་གྱི་གདམས་ངག་གི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཅིག་སྟོན། འོ་སྐོལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་དག་༼༣༩བ༽པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པ་ལ། སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་ན། འབྲེལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་ཡོད། འབྲེལ་བ་ཡོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དམ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དམ། བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། རྒྱུ་ས་བོན་གྲུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་སྔོན་པོ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བྱ་སྐྱེ་བྱེད་རྒྱུ་འབྲས་ལྟ་བུ་ནི་མེད། ཡོད་ན་སེམས་ཅན་རྒྱུ་འབྲུལ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་འཁྲུལ་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད། ཕན་ཚུན་ལྟོས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕ་བོ་དང་ཞང་པོའམ། ཕུ་བོ་དང་ནུ་བོ་ལྟ་བུ་ཡང་མེད། ཡོད་ན་ཆོས་སྐུ་བློ་ཡུལ་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད། འོ་ན་འབྲེལ་བ་གང་ཡོད་ན། བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད། བདག་ཉིད་གར་གཅིག་ན་སེམས་སུ་གཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ༔ བློ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན་བདག་ཉིད་སེམས་སུ་གཅིག་པའོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་རང་མི་དགོས་སམ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་མ་གོ་མ་རྟོགས་པས་འཁྲུལ་ཏེ་འཁོར་བར་འཁྱམས་ནས། གཉིས་སྣང་དང་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ་འདག་པར་འདོད་པས་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་དེ་རྟོགས་དགོས། དེ་རྟོགས

པར་བྱེད་པ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་དགོས། བསྒོམ་པ་ལ་ཡང་མཚན་བཅས་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་ལ་༼༣༥ན༽ཉམས་དང་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིན་ལུགས་གཏན་ལ་ཕེབས་དགོས་པས། ཡིན་ལུགས་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། དེ་ཡང་ཡིན་ལུགས་ཞེས་པ་ནི་མཚན་བཅས་ཀྱི་སྒོམ་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་སམ་གནས་ལུགས་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་མཛེས་པ་དང་མི་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་ཕེབས་ལ། མེ་ལོང་མེད་ན་རང་གི་བྱད་བཞིན་མི་མཐོང་ཞིང་མི་རྟོགས། དེ་བཞིན་དུ་གདམས་པ་འདི་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་སམ་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕེབས་ལ། མ་ཐོས་ན་མི་ཕེབས་པར་འདུག་པས། དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། ཡིན་ལུགས་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི། མཚན་མ་དང་བཅས་པ་བྱས་པའི་སྒོམ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་བསྒོམ་པ་ལ་གཉིས། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་དོན་བསྒོམ་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་དོན་བསྒོམ་པའོ༔ །དང་པོ་ནི། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལ། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་མ་ཐེབས་པའམ། བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པ་དང་། རྩ་དང་རླུང་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྒྱས་མ་ཐེབས་པ་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོམ་ཡིན་པས་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འཁོར་བ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་མ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་པ་སྟེ། འབྲས་༼༣༥བ༽བུ་འདུས་མ་བྱས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཚན་བཅས་ནི་སྤང་བྱ། མཚན་མ་མེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །བླ་མའི་བྱིན་རླབས་དང་ཉམས་མྱོང་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡལ་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན། ཐབས་ཟབ་མོའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་གསུམ་གྱི་ཉམས་མྱོང་ངམ་ས་མ་དྷི་བཟང་པོ་བྱུང་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངོས་མ་ཟིན་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱ་བས་གཡེང་པའམ་བླ་མ་དང་བྲལ་ཏེ་མོས་གུས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ཉམས་མྱོང་ངམ་ས་མ་དྷིའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྟོང་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན༔ །ཞེས་སོ། །གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། དྲན་སྣང་གི་གནས་ལུགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་དྲན་པའི་གནས་ལུགས་དང་། ཕྱི་སྣང་བའི་གནས་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དྲན་པ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཅིང་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་བློས་བཅོས་སུ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དྲན་

པ་གཉིས་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕེབས་པས། ནང་དྲན་རིག་གི་རྟོག་པ་འགགས་པ་དང་མི་རྟོག་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བློས་བཅས་བཅོས་བྱར་མེད་དོ། ཕྱི་སྣང་སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་དང་། སྣང་བ་འགགས་པ་དང་སྟོང་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོའི་བློས་བཅོས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་མ་ལས། སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་སེམས་སྣང་ལ། །རང་བཞིན་ཞེས་༼༣༨ན༽པ་བཅོས་སུ་མེད། །མི་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་འཆོས་པ་བཞིན༔ །ཞེས་སོ། །བཅས་བཅོས་བྱེད་ན་དྲན་སྣང་གི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་བློ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕེབས་ན། བློ་འདས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་བློས་བཅོས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོན་མ་ལས། རང་བཞིན་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཤེས་ནས་ནི། །སྤྲོ་འདོགས་བྱེས་པའི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་ན༔ །རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོངས་ཀྱིས་བཅོས་མི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་བཅས་བཅོས་བྱས་ན་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དང་དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་པམ་བཅོས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མ་གཡོས་ཤིང་། དེའི་རང་བཞིན་དང་མི་འབྲལ་བ་དེ་ཀ་ལམ་རིག་པའི་གཉིད་སད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྣང་བ་སེམས་སུ་ཤེས་པས་སེམས་མིན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་མ་མྱོང་བར་གོ །སེམས་ཆོས་ཉིད་དུ་གོ་བས་དུག་ལྔ་མ་སྤངས་གནས་སུ་དག་པ་དེ་ཀ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོན་མ་ལས། རྨི་ལམ་སད་ནས་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་བཞིན། །སྒྲིབ་སྤངས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་པས་སོ། །མི་ལའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སེམས་མ་བཅོས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཞེས་སོ།། ༡༣ ༎ནམོ་གུ་རུ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས། ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། དེའང་དོན་༼༣༨བ༽རྒྱུད་ལ་བཀལ་བའི་ཕྱིར་སྙན་བརྒྱུད་གདམས་ངག་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། དེ་ཤེས་བྱ་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ལ་ཤོར། དེ་ལ་འགྱངས་པས་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་བཀལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་མ་ཤེས། དེ་མ་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་བར་འདུག་པས་དང་པོ་མི་སྟོན། གཉིས་པ། རྒྱུད་ལ་བཀལ་བའི་ཕྱིར་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ངག་གི་དོན་བསྟན་པ། དེ་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་གྱི་གདམས་ངག་ལམ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། ངེས་པ་དོན་གྱི་གདམས་ངག་ལམ་ཅིག་ཅར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་མི་སྟོན། གཉིས་པ་འཆད་པས། དེ་ལ་བཞི། ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ལྟ་བའི་གདམས་ངག །དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྒོམ་པའི་གདམས་ངག །དེ་ཉིད་ཡུལ་དང་བསྲེ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་གདམས་ངག །དེ་ལ་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་པ་ལ་འབྲས་བུའི་གདམས་ངག་གོ །དེ་ལྟར་ལྟ་བ་སྒོམ་པ་སྤྱོད་པ་འབྲས་བུ་བཤད་ཀྱང་། དོན་གཅིག་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དཔེར་ན་གངས་ཀྱི་ཐིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གངས་ཀྱི་ཐིགས་

པ་དེ་དང་པོ་གར་བྱུང་བ་དེའི་ཤུལ་དུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་འབབ་པ་ལྟར། ངེས་པ་དོན་གྱི་གདམས་ངག་གོ །ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྒོམ་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དང་པོ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕེབས་ཙ་ན། སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་དང་དུ་རང་གྲོལ་ཞིང་རང་དག་པས། བསྒོམ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལོག་ནས་མ་རྙེད་པས། དེ་ཙ་ན་མ་བསྒོམས་པ་ཆེན་པོ་རང་འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྒོམ་མཐར་ཕྱིན་ཙ་ན། ༼༣༧ན༽ ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་ངང་དུ་སྤྱོད་ཅིང་སྤོང་ལེན་མེད་པ་ཞིག་འབྱུང་། དེ་ལྟར་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་ན་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ།། །ངེས་ན་གནས་ཀྱི་ཐིགས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། དོན་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བ་གནས་ཀྱི་ཐིགས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི། ལྟ་བ་ལ་ཡིན་པ་མེད་དེ། ཅེས་པ་ནི། དཀར་དམར་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་མ་མྱོང་སྟེ་རང་སེམས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡིན།། འོན་སེམས་རང་བདེན་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་བམ་སྙམ་ན། སེམས་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་ཡོད་མ་མྱོང་།། འོན་མེད་པར་སོང་ངམ་སྙམ་ན། ཡོད་མ་མྱོང་བ་ལ་མེད་པར་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་དེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་ལ་བུ་སྐྱེ་མ་མྱོང་བས་ཐ་མ་འཆི་རྒྱུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། དངོས་པོ་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ན། །དངོས་མེད་གང་ལས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོན་མ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྟོང་པའང་མེད། །ཆོས་ཅན་མེད་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དོ་ཧ་ལས། དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་མཁའ་ལྟར་རབ་ཞི་བ། །དངོས་རྣམས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ། །ཞེས་པའོ། །མཐའ་དང་བྲལ་བ། ཞེས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་པས་རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ཙ་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་མེད་པ་ཡང་མ་གྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་ཙ་ན་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་ལྟ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གོ་ཙ་ན་འདི་ལྟར་ ༼༣༧བ༽ དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཡིས། དམིགས་གཏད་དང་བཅས་པའི་སྒོམ་པས་ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་དམིགས་པ་དེ་ཡིས་ཐར་པར་སྒྲིབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །སྒོམ་པ་ལ་མིན་པ་མེད་དེ་དམིགས་གཏད་མེད་པ། ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ན་ཕྱི་རོལ་ན་བདེན་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་མེད། རང་གི་སེམས་སུ་ཤེས་ལ་སེམས་ལ་བལྟས་པས་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་གྲུབ་མ་མྱོང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དུ་ངོས་ཟིན་པའོ། །དེ་ཡང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ན། ཆུ་ཐིགས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མ་མྱོང་སྟེ། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོན་མ་ལས། དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ཡང་། །སྣང་བ་ཉིད་ན་མཚན་མེད་

ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གོ་ཙ་ན་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དང་འབྲལ་མ་མྱོང་སྟེ། བསྒོམ་པ་དང་མི་བསྒོམ་པ་གཉིས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་མ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རོ་གཅིག་ཕྱིར། །བསྒོམ་པར་བྱ་དང་སྒོམ་པ་གཉིས་སུ་མེད། །སེམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ནས་ཡིན་ཞེ་ན། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་གཞན་དུ་བསྒོམ་མི་དགོས། །ཞེས་དང་། དོ་ཧ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་མ་རང་བཞིན་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་བསྒོམ་དུ་ཡོད་དམ་ཟེར། །གལ་ཏེ་བསྒོམ་པར་བྱ་དང་སྒོམ་བྱེད་གཉིས་རྟོགས་ན། །གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤངས་ཏེ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ཡིས་རང་གིས་རང་ལ་སྡིག་པ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ །སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་བླང་དོར་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་འཁོར་ལས་ཀྱང་། ནམ་ཡང་སྤོང་ལེན་བྱ་མི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན། མི་ལེན་མི་སྤོང་༼༢༤ན༽རྣལ་པ་རྒྱལ་པོའི་ངང་༔ །ཞེས་པ་ནི་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ཡང་སྟོང་པ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་སྟོང་པར་འདུག་པས་ན། བདེ་སྡུག་གཉིས་མེད་སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་མེད། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་མ་ལས་ཀྱང་༔ རྨི་ལམ་དག་གི་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། །ཞེས་པས་རིགས་རང་བཞིན་ཡོངས་ཀྱིས་མཉམ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དོ་ཧ་ལས་ཀྱང་། ཐ་མི་དད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོན་ཕྱོགས་གཅིག་པུ། །རང་བཞིན་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་ལ་ཁྱབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་མེད་དུ་གོ་ཞིང་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་ཙན། སྤྱོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་རོ་གཅིག་ཏུ་གོ་བས། རེ་དོགས་མེད་པའི་ཞེས་པས་འཁོར་བ་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་འཁོར་བར་སྣང་སྟེ། དོན་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་དེ་རོ་གཅིག་པས། ད་འཁོར་བར་ལྟུང་གིས་དོགས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་ཏུ་རེ་བའི་རེ་དོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་འདི་ཐ་དད་ཡོད་མ་ཡིན། །འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ། །མྱ་ངན་འདས་ཤེས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། བྱམས་པས་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་མྱ་ངན་འདས་དང་འཁོར་བ་རོ་གཅིག་པས། །དེ་འདྲའི་བློ་ལྡན་དེ་འདིར་ཀུན་འགྲོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། དོ་ཧ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བ་གང་ཡིན་མྱ་ངན་འདས་པ་གང་། །ཡིད་ཀྱི་དྲི་མ་དག་ནས་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། ༈ །།ན་མོ་གུ་རུ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པའི་ཞལ་ནས། འོ་སྐོལ་ཐོབ་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། ཐྲད་པར་དཀའ་བའི་༼༢༤བ༽སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཕྲད་པའི་དུས་འདི་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་བཙལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ལགས། དེ་སྟ་བན་ཆད་ལམ་དང་མ་ཕྲད་ཅིང་། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་ཤིང་། བདེན་པ་བཞིའི་དོན་མ་ཤེས་ཤིང་ལེགས་པར་མ་གོ་བས༔ རྒྱུ་ལ་རྨོངས་སྨྲེད་པ་དང་། ལེན་པ་སྟེ་གཞི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ལས་རྨོངས་སྨྲེད་པ་དང་ལེན་པས་ལས་གསུམ་བསགས་ཏེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འདོད་

པ་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ། མཐའ་མི་མངོན་པའི་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་། ད་དུང་དུ་ཡང་འཁོར་དགོས་པར་འདུག་པས་ད་འཁོར་བ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་ཐབས་ལ་དམིགས་པའི་གདམས་ངག་དང་། ངེས་དོན་ཤེས་རབ་ལ་དམིགས་པའི་གདམས་ངག་གོ །དང་པོ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བར་མི་ནུས་པས་དེ་མི་སྟོན། ཐམ་དེ་འཆད། དེ་ལ་ཡང་གདམས་པ་གནད་དུ་ཐེབས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། གནད་དུ་མ་ཐེབས་ན་འཁྲུལ་པ་འཇིག་ཏུ་མི་བཏུབ་པ་དཔེར་ན། རྣ་ལས་ཞོ་འཛོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གནད་དུ་ཐེབས་ན་གྲོལ་བ་ལ་ཚེགས་མེད་པ་དཔེར་ན་ལོང་བའི་མིག་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོ་ན་གནད་གང་ཡིན་ན་གཉིས་སུ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ཡིན་པས། སྣང་བ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་དུས་སུ་སྣང་སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ། བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་གྲགས་པའི་དུས་སུ་གྲགས་སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ། མྱོང་བ་རོ་ལ་༼༣༥༧༽དམིགས་པའི་དུས་སུ་མྱོང་སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ༑ ཚོར་བ་རེག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་དུས་སུ་བདེ་སྡུག་གཉིས་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་གྲོལ་བ་ལ་ཚེགས་མེད་དེ། དཔེར་ན་ལོང་བ་མིག་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་མིག་ལོང་བ་ཞིག་ལ། སྨན་པ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ཐུར་མ་ལེགས་པ་ཞིག་གིས་མིག་གི་སྒྲིབ་གཡོགས་དེ་བསལ་བ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བ་འདི་བཀྲ་ལམ་གྱིས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྨན་པ་མཁས་པ་དང་འདྲ་བའི་བླ་མ་དམ་པ་ཞིག་གིས། ཐུར་མ་ལེགས་པོ་དང་འདྲ་བའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཞིག་བཏབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་དུ་ངོ་སྤྲད་པས་འཁྲུལ་པ་འཇིག་པ་ལ་ཚེགས་མེད་པས་ན། ལོང་བ་མིག་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། གདམས་པ་གནད་དུ་ཐེབས་པ་ལོང་བ་མིག་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། སྣང་བ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་སྣང་སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྱིག་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་གདམས་ངག་དང་། ཞེས་པ་ནི། ས་རྡོ་རི་བྲག་རྩི་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་སྐྱེས་པ་དང་བྱུད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཡིན༑ ངོ་བོ་སྟོང་པ་དེ་རང་སྣང་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་མེད་དོ༑ །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། ། གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་སྒྱིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་སྣང་༼༣༥༨༽བའི་དུས་ཉིད་ན་ཆུ་ཐིགས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མ་མྱོང་སྟེ། ངོ་བོས་སྟོང་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྣང་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱས་ལ། དེ་ཀའི་ངང་ལ་བཞག་ཀྱིན་བསྒོམ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་རྗེས་ལ་ཉམས་མྱོང་སྣང་བ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཉམས་མྱོང་སྣང་། ཞེན་པ་མེད་པའི་ཉམས་ཤར་བས། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་རྙེད་ན་དགའ། མ་རྙེད་ན་མི་དགའ་བ་གཉིས

པོ་དེ་ལས་གྲོལ་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་གདའོ། །བརྗོད་པ་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གྲགས་སྟོང་
གཉིས་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་ངག་དང་། ཞེས་པ་ནི། ངག་ཏུ་
བརྗོད་པའི་སྒྲ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གྲགས་བདེ་ཙ་ན་ངོ་བོས་སྟོང་སྟེ། གྲགས་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཡིན་ཏེ་དཔེར་
ན་བྲག་ཆ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་གྲགས་སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། གཏམ་སྙན་པ་དང་མི་སྙན་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་སྡང་མེད་པར་ཉམས་སུ་བླང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། གཅིག་པུར་འདུག་ན་སེམས་
ལ་ལྟོས། །མང་པོར་འདུག་ན་སྒྲ་ལ་ལྟོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྒྲ་གྲགས་
སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕེབས་པས། ཆགས་སྡང་མེད་པའི་ཉམས་ཤར་ཙ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་
ཀྱི་ནང་ནས་གྲགས་ན་དགའ་མ་གྲགས་ན་མི་དགའ། བསྟོད་ན་དགའ་མ་བསྟོད་ན་མི་དགའ་བའི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་
ལས་གྲོལ་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །སྤྱོད་པ་རོ་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་སྤྱོད་སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་
གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྨྱོན་པའི་ཁ་ཟས་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་གདམས་ངག་དང་། ཞེས་པ་ནི། ལྕེ་ཐོག་ཏུ་རོ་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་རོ་ཞིམ་པ་དང་། མི་ཞིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རོ་༼༩༠ན༽སྣ་ཚོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
པའི་དུས་སུ། དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དུས་གསུམ་དུ་བརྟག་གོ །འོ་ན་རོ་
ལ་ཁ་བ་དང་། མངར་བ་དང་། སྐྱུར་བ་དང་། ཞིམ་པ་དང་། མི་ཞིམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་
འདུག་པ་སྙམ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཟུང་ཞིང་། ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་
བཏགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། སྒྲ་མེད་དྲི་མེད་རོ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
པས༔ དཔེར་ན་སྨྱོན་པའི་ཁ་ཟས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་རེག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་བདེ་སྡུག་
གཉིས་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། རྨི་ལམ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་གདམས་ངག་དང་། ཞེས་པ་ནི། ཚོར་
བ་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ། དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྨི་
ལམ་གྱི་བདེ་སྡུག་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་མ་ལས། རྨི་ལམ་དག་
གི་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་དག །སད་པར་གྱུར་ན་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ལྟར། །རྣམ་པར་རྟོག་དང་མི་རྟོག་
གཉིས་ཀ་ཡང་། །ཤེས་པས་རིག་ན་རང་བཞིན་ཡོངས་ཀྱིས་མཉམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
༧༥ །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས།
འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བར་འདོད་ཅིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས
ཐོབ་པར་འདོད་པས། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་༼༩༠བ༽དང་། ངེས་དོན་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གང་ཉམས་སུ་ལེན་ཀྱང་། ཉམས་སུ་བླང་བའི་དུས་སུ་ཉམས་སྤྱོད་ངམ་རྟོག

པའི་ དྲོད་རྟགས་མི་འཆར་མི་སྲིད་པ་ཡིན། དེ་མ་ཤར་ན་ཉམས་སུ་མ་བླངས་པ་ཡིན། ཡང་ན་ཉམས་སུ་
བླངས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན། ཡང་ན་སྐྱེས་ཀྱང་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱིར་དྲོད་རྟགས་ལ་
གཉིས༔ དྲང་དོན་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་དྲོད་ཚད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ངེས་དོན་གནས་ལུགས་
རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་བའི་དྲོད་ཚད་ངོས་བཟུང་བའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཡོད་པ་
ལས་དང་པོ་དེ་མི་སྟོན། གཉིས་པ་ངེས་དོན་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་
བླངས་པའི་ཉམས་མྱོང་ངམ། དྲོད་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དྲོད་ཚད་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དཔེར་ན་ཞིང་པ་སོ་ནམས་
མཁན་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཞིང་པ་སོ་ནམས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོ་རྨོས་
བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་དང་། དེ་ནས་འདེབས་པའི་དུས་ཚོད་དང་། ཐ་མ་བཙའ་བའི་དུས་ཚོད་རིག་དགོས། དེ་
མ་ཤེས་ན་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། ངེས་པ་དོན་གྱི་གདམས་ངག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོ་སྣང་བ་སེམས་སུ་
གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་ནས་སེམས་ཉིད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
དགོས༔ སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དགོས། གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
དགོས༔ དེ་ལྟར་༼༢༧ན༽ཉམས་སུ་བླང་བའི་དུས་སུ་སྣང་བ་སེམས་སུ་གཏན་ལ་ཕེབས་ན། དྲོད་རྟགས་
འདི་འཆར་དགོས་པ་ཡིན། རྟགས་འདི་མ་བྱུང་ན་གཏན་ལ་ཕེབས་ཟེར་ཀྱང་མ་ཕེབས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་
སེམས་ཉིད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཉམས་སུ་བླང་པའི་དུས་སུ་གཏན་ལ་ཕེབས་ན་རྟགས་འདི་ལྟ་བུ་འཆར་
དགོས་པ་ཡིན། རྟགས་དེ་མ་བྱུང་ན་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཟེར་ཀྱང་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་གཏན་
ལ་ཕེབས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་བའི་དུས་སུ། དྲོད་རྟགས་འདི་འཆར་དགོས་པ་ཡིན། རྟགས་དེ་མ་བྱུང་ན་
གཏན་ལ་ཕེབས་ཟེར་ཀྱང་མ་ཕེབས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་དྲོད་ཚད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་བླང་། འབྲས་བུ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚོགས་མེད་པས་ན། དྲོད་ཚད་ཀྱི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན།
ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་དྲོད་ཚད་ཟིན་པ་ལ་ཞིང་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་བཞི། ཕྱི་རོལ་དཀར་དམར་གྱི་སྣང་བ་
སེམས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པའི་ཆོས་སུ་ཕྱི་རོལ་ན་གྲུབ་པ་མེད་
དེ་འཁྲུལ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། སྣང་བ་འདི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པས།
ཞེས་པ་དང་། ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་
ཞེས་པ་དང་། དོ་ཧ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། རྨོངས་པ་མདའ་
བསྣུན་གྱིས་སྨྲས་ཙན་ཤེས་པར་གྱིས། ཤེས་པ་དང་། སྒྲོན་མ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་
པ་སྟེ། །སེམས་ལས་མ་གཏོགས་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་
པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱིན་༼༢༧བ༽བསྒོམས་པས་སྣང་བ་འདི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པར་རྟུང་། སྣང་བ་སྒྱུམ

ལྟ་བུར་ཤར་བ། སྣང་བ་ལ་ཞེན་པ་རང་གྲོལ་དུ་སོང་བ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སློག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་སྣང་བའི་དུས་སུ། སློག་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པས་ཆུ་ཐིགས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མ་མྱོང་བར་ཤེས་པ་དང་༑ ཆུར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་ཞེན་པ་མེད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་ལ་ཞེན་པ་མ་འགགས་ཤིང་སྒྱུ་མར་མ་ཤེས་ན། སྣང་བ་སེམས་སུ་གཏན་ལ་ཕེབས་ཟེར་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་པ་ཡིན། ཡང་ན་གཏན་ལ་ཕེབས་ཀྱང་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། སྔམ་བཞིན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱིན་བསྒོམ་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ན་བདེན་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རང་གིས་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཁ་ནང་དུ་ལོག་ལ་སེམས་ལ་ལྟོས་དང་། བལྟས་པས་སེམས་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡིན་ནོ༑ །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གློ་བུར་བ། ། ཞེས་པ་དང་། དོ་ཧ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བཟུང་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་། གདོད་ནས་དག་པ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཉིད། །བལྟས་ཤིང་བལྟས་ཤིང་མཐོང་བ་འགགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་མི་དམིགས་དེ་བཞིན་ཞེ་སྡང་དང་། །གཏི་མུག་འདི་ལ་ནམ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲའོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་གང་ཤེས་དེ་ནི་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོན་མ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱང་ཡེ་ནས་སྐྱེ་མེད་ལ། །སྒོམ་པ་པོ་༼~ཙན༽དག་གང་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱིན་ཉམས་སུ་བླངས་པས། སེམས་ཉིད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་ཤིང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་ཤིང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་། ཆགས་སྡང་གི་གནོད་པ་ཞི་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་པ་ལ་ཐག་པ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ཤིང་ཐག་པར་མཐོང་བ་དང་། སྦྲུལ་དུ་སྣང་བ་ཡང་མེད་ལ། སྦྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པ་དུས་མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རང་གྲོལ་དུ་མ་སོང་ན། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུར་གཏན་ལ་ཕེབས་ཟེར་ཡང་མ་ཕེབས་པ་ཡིན། ཡང་ན་ཕེབས་ཀྱང་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། སྔམ་བཞིན་དུ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱིན་བསྒོམ་གསུང་ངོ་༑ །ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྡུ་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་། འཁོར་འདས་དང་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་དུ་ངོས་ཟིན་ནས། གནས་ལུགས་མ་བཅོས་པའི་ངང་ལ་ལྷུན་གྱིས་རང་སར་གནས་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་རོག་གཟིངས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བློ་དང་ལྡན་པས་གཉིས་པོ་མེད་རིག་ནས། །དེ་མི་ལྡན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོན་མ་ལས་ཀྱང་། བརྗོད་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་

ཉིད༔ ཁ་སྐྱེས་དངོས་གཞི་ཡོད་མིན་ན། །བསྒོམ་དང་༼ཞབ༽བསྒོམ་དུ་མེད་པ་ཡིན། །ཐ་སྙད་གང་
དང་གང་གིས་འཇུག །ཅེས་པ་དང་། ས་ར་ཧས་ཀྱང་། ཐ་མི་དད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོན་ཕྱོགས་གཅིག་པུ། །
རང་བཞིན་ཁྱབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་ལ་ཁྱབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་ཀྱང་
གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་ལ་གནས་སུ་མི་བཏུབ་པར་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་གོས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཟེར་
ཡང་མ་ཆོད་པ་ཡིན། ཡང་ན་ཆོད་ཀྱང་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དང་
ཡང་དུ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་བསྒོམ་གསུང་། སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་མེད།
སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་མེད། སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་མེད། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ། བསྒོམ་པ་
དང་མི་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་ཅིང་དབྱེར་མེད་དོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །འདི་གཉིས་ཐ་དད་ཡོད་མ་ཡིན། །
འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ། །མྱ་ངན་འདས་ཤེས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དོ་ཧ
ལས་ཀྱང་། ལས་རྣམས་གང་ལ་དགེ་དང་སྡིག་པ་གཉིས་རྟོག་པ། །གང་ཞིག་རྩོལ་བ་དེ་ནི་དགེ་དང་སྡིག་པའི་
སྤྱོར་བར་བཤད། །གང་གིས་སྤྱད་པ་དེ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་བཅིངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་
ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། གཉིས་སྣང་གི་
རྟོག་པ་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་ལ་སྒྱུ་མ་ཡིན་
པར་ཤེས་པ་དང་། རྟ་གླང་གི་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིན་no། །དེ་ཡང་
༼ཇན༽ཕྱི་རོལ་གྱི་གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་མ་དག་པར་འདུག་ན། ནང་དུ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཟེར་ཀྱང་
མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྟོགས་ཀྱང་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་
དང་ཡང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱིན་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ༎ ༡༦ ༎བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འོ་
སྐོལ་ད་ལྟ་མངོན་པར་མཐོ་བ་ལྷ་དང་མིའི་སྟེགས་ལ་འཇོགས་ནས་ངེས་པར་ལེགས་པ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་
པར་འདོད་པས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོར་ཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ལ། ད་རེས་ཉན་རང་
གི་ཐེག་པའི་སྒོར་ཞུགས་ནས། ཉན་རང་གི་བློ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ན་ལྟ་སྒོམ་བློའི་རྟེན་དང་མ་བྲལ་ཞིང་། སྤྱོད་
པས་གཞན་དོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་མི་འགྲུབ་པར་འདུག་པས་ད་རེས་དེ་ནི་མི་སྟོན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོར་ཞུགས་
ནས་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིག་སྟོན། དེ་ལ་དོན་བཞི། ལྟ་བ་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་། སྒོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་
པའོ༔ །དེ་གཉིས་ཀྱང་བསྡུ་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་འདུས། དེ་ཡང་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ལམ་བསྟན་
ལ༔ ཐ་མས་ནི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །ལམ་ལ་གསུམ་དུ་འོང་བ་ཡང་། སྤྱིར་ལམ་ལ་མཉམ་བཞག་དང་
རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་གཞག་བསྟན་ལ། སྤྱོད་པས་རྗེས་ཐོབ་བསྟན་

པའོ༎ ༎མཉམ་བཞག་ལ་ལྷག་སྒོམ་གཉིས་བསྟན་པས། ལྷག་བ་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ཕྱུ་ཐག་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོད་ཅན། སྒོམ་པ་གོལ་སྒྲིབ་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་མི་སྲིད། སྒོམ་པ་རྣམ་
༼༢༣བ༽པར་དག་པ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་ཤིང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ངེས་སོ། །དང་པོ་ལྟ་བས་ཐག་མ་ཆོད་དེ། ལྟ་
བ་མ་དག་ཅན་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འབྱུང་མི་སྲིད་དེ། གོལ་སྒྲིབ་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ངེས་སོ། །བཟློག་ངེས་
སོ༎ །དེས་ན་དང་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
བཀལ་ནས་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་སུ་སྣང་བ་འདི་
ཐམས་ཅད་ཀུང་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤར་ཅན་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྤོང་
ཞིང་༎ དགེ་བ་ཡང་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བ་སྒོམ་པ་སྤྱོད་པ་གསུམ་རྣམ་པར་
དག་པ་ཞིག་ཡོད་ཅན་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་མི་འཆར་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་མི་ཚང་ཁ་
མེད་དུ་འདུག་པས་ན། མན་ངག་བཞི་སྒྲོམ་དུ་བཙུག་ནས་ལམ་གྱི་སྲོལ་འབྱེད་པ་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུའི་
གདམས་ངག་འདི་སྟོན། དེ་ཡང་མན་ངག་བཞི་སྒྲོམས་སུ་བཙུག་ནས། ཞེས་པ་ནི། ལྟ་བ། སྒོམ་པ།
སྤྱོད་པ། འབྲས་བུ་དང་བཞི། ལམ་འབྲས་བུ་བཞི་སྟེ་ལམ་འབྲས་ཚར་གཅིག་ཏུ་ཁྲིར་ནས་ལམ་གྱི་སྲོལ་འབྱེད་
པ་དེ་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་དེ་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་ཀ་ཚང་དགོས། གང་རུང་ཞིག་
མ་ཚང་ན་ཡང་ཤིང་རྟ་དེ་དྲང་དུ་མི་བཏུབ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་
བཞི་པོ་མི་ཚང་ཁ་མེད་དུ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་༼༢༢ན༽དོན་
བཞི༎ དང་པོ་ལྟ་བས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཕུ་ཐག་བསྲིང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དཀར་དམར་གྱི་སྣང་
བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དང་། ནང་དྲན་རིག་གི་རྟོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུང་འོད་གསལ་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན། འོ་ན་དྲན་སྣང་གི་ཆོས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་དང་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། འོད་གསལ་ཆོས་
སྐུ་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་འོང་ངམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་དྲན་སྣང་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ན། དྲན་
སྣང་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་མསྔོང་སྟེ། དྲན་སྣང་རང་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་
རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་བའི་དུས་སུ་སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ན་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཏེ། དོན་ལ་ནམ་མཁའ་དང་སྐྲ་
ཤད་ཡོད་མསྔོང་བ་དང་། སྐྲ་ཤད་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་སྣང་ཡང་རང་གི་མིག་འཁྲུལ་ནས་སྣང་བ་ལས་དོན་ལ་
འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་མསྔོང་སྟེ། ནམ་མཁའ་རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་དང་སྐྲ་ཤད་ཇི་ལྟར་
སྣང་བ་ནམ་མཁའ་རང་ཡིན་པས། དོན་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་བས་ནམ་མཁའ་འཕེལ་ཞིང་འགྲིབ་པའམ། མི་སྣང་
བས་འཕེལ་བ་མེད་འགྱུར་བ་མེད་པས། བླང་དོར་རམ་བཅས་བཅོས་བྱར་མེད་དོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དྲན་སྣང་
གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བདེ་བ་དང་སྡུག་པ། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ། །སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་སྣ་

ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། བཅས་བཅོས་དང་།
འཕེལ་འགྲིབ་དང་། དགག་སྒྲུབ་དང་སྤང་བླང་བྱར་མེད་དེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་
ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་སྣང་བ་ཐེ༼༨༨བ༽ལྟར་
ཡིན་ན། སྣང་བ་འདི་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་ཡོད་མ་མྱོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། ཅི་
སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ན། །སྣང་བ་འདི་དག་མེད་པ་སྟེ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་སྣང་མེད་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཁྲུལ་
པར་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་དེ་རང་སྤང་དགོས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤང་མི་
དགོས་ཏེ་འཁྲུལ་པ་ལ་འཁྲུལ་པར་ཤེས་པ་དང་། འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་རང་སར་དག་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་སྟེ།
དཔེར་ན་འཁྲུལ་པ་ལ་ཐག་པ་སྦྲུལ་དུ་སྣང་བའི་དུས་སུ་འཁྲུལ་པར་ཤེས་པ་དང་། འཁྲུལ་སྣང་དག་པ་གཉིས
དུས་མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་།
སྤང་བླང་དང་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱར་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བསྒོམ་པ་བསྒོམ་དུ་ཡང་མེད་པ་ཞིག
ཡིན་སྙམ་ན། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བློས་བྱར་མེད་ཅིང་བསྒོམ་པ་བསྒོམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྟེན་གྱི་གང་
ཟག་གིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་བཀལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
གཉིས་པ་འོད་གསལ་གྱི་དོན་ལ་གོལ་སྒྲིབ་ཀྱི་འཕྲོག་བསྲུང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནི། ལྟ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བློ་ལས་འདས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན
པའི་དུས་སུ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་གོལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེན་པའི་འཛིན་པས་གོལ་བ་ཡིན་པས། ཞེན་པའམ་འཛིན
པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱས་ལ། ཞེན་མེད་འཛིན་མེད་དུ་ཁྲིས་སེ་གཞག་གོ །བླང་དོར་བྱར་མེད་དུ
ཁྲིས་སེ་གཞག་གོ །དེ་ལྟར་མ་བཅོས་པར་གཞག་པ་དེ་ཀ་ལ་སྒོམ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་མ
ལས༔ ༼༨༥ན༽བཏང་སྙོམས་ཙམ་དུ་མ་བཅོས་ངང་གཞག་ན། །ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྒོམ་ཞེས་དེ་ལ
བརྗོད༔ །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ལ་ལུས་ངག་གིས་ཚད་བསྡམ་པ་དང་།
ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་ཡིན
ཞིང་༔ བླང་དོར་བྱར་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ད་དགེ་བ་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་སྡིག་པ་སྤང་མི་དགོས་སྙམ་ན།
མཉམ་བཞག་གི་དུས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བྱར་མེད
ཅིག་རྟོགས་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་སུ་སྣང་བ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཡང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྤང་ཞིང་། དགེ་
བ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་རྒྱུ་འབྲས་ལ་གཉིས། ཞེན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། སྣང་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་
འབྲས་སོ། །དང་པོ་ནི། འོ་སྐོལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁྲུལ་པའི་སྒོ་ནས
ལས་དགེ་མི་དགེ་སྤྱོད་པས། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་འཁོར་བའི་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་འདི་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྟོགས་ནས།

ལས་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་པས། འབྲས་བུ་ཡང་རྫི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། །སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ནས་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བར་མི་འཐད་ཅེ་ན། མི་འཐད་པ་མེད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་། སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གོམས་པས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་བག་ཆགས་སྤང་པས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ན་འབྱུང་བ་རྒྱ་པོ་མེད་ཀྱང་། ཐ་བ་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་༼༡༥བ༽པས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ། །དེ་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་སྐྱེ་ན། །དེ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ། །ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ། །དེས་ན་དེ་མཐོང་བ་ན་དེ། །སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་ཉམ་ཆུང་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལས་དགེ་མི་དགེ་སྤྱོད་ཀྱང་། བདེན་ཞེན་མེད་པས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མེད་དེ། རྒྱུ་ལ་ཞེན་པ་མེད་དེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་པས། འབྲས་བུ་ཡང་ཞེན་པ་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཉན་རང་དང་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བཞི་ལས། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་འགྱུར་དུ་མི་སྟེར་བའི་སྒྲིབ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། མ་རིག་བག་ཆགས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་བརྒྱུད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྒྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་དང་༑ ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་ལུས་ལེན་པ་དང་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཚམས་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་ཤིང་། སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཞེན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་ལ། ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཀྱང་། གོམས་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད། རྩལ་གྱིས་དྲིལ་བས་ཆོས་སྐུ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་ལ། ཆོས་སྐུ་རྟོགས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བའི་མིང་མེད་དོ། །བཞི་པ་འབྲས་བུ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་རེ་དོགས་ཀྱི་བློ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་པ་ནི། སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས། ཆོས་སྐུ་ལོགས་ནས་ཐོབ་ཏུ་རེ་བ་ཡང་མེད་ལ་འཁོར་༼༡༨ན༽བར་ལྟུང་གིས་དོགས་པ་ཡང་མེད་དོ། །རེ་དོགས་ཀྱི་བློ་ཡོད་པ་ཇི་སྲིད་དུ་འབྲས་བུ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།། ༡༢ །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས༑ སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་སྒོམ་པ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྲང་དུ་རྩལ་གྱིས་བཙུག་ནས། ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། དཔེར་ན་ལྟ་བ་མིག་རྒྱངས་དང་འདྲ་བ་ཡིན། སྒོམ་པ་གོམས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། སྤྱོད་པ་སྐྱེལ་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། འབྲས་བུ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོ་ལྟ་བ་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་གལ་ཆེ། དེ་མ་རྟོགས་ཤིང་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་ན། སྒོམ་པ་ཡིད་སྨོན་དུ་འཆོར་རོ། །དེ་ཤོར་བས་སྤྱོད་པ་ཚུལ་འཆོས་སུ་འགྲོ །དེ་ལྟར་སོང་བས་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་མི་ཐོབ། དེས་ན་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པ

ལ༔ དང་པོ་ལྷ་བའི་ཡིན་ལུགས་ཤེས་ཤིང་གནས་ལུགས་གོ་དགོས། དེ་ལྟར་ལྷ་བའི་གནས་ལུགས་ཤེས་ཤིང་གོ་བའི་དུས་སུ། བདེ་སྡུག་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་། བག་ཚ་བ་མེད་པ་ལྷ་བའི་གདེང་དང་ལྡན་པ་སེང་གེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་ལ་ཆོས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁོ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་གཞན་མེད་པ་དང་། ཁོའི་སྟོབས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ནས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ན། སྟག་དང་དོམ་དང་དྲེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁོ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ལ། ཁོ་གང་ལ་ཡང་༼༤༨བ༽འཇིགས་པ་དང་ཉམ་ང་བ་མེད་པར་རྒྱུ་བ་བཞིན་དུ། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་དང་པོ་ལྷ་བའི་ཡིན་ལུགས་ཤེས་ཤིང་། གནས་ལུགས་གོ་བའི་དུས་སུ་ཆོས་བཞི་ཡིན་ཏེ། སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་མཐའ་དབུས་མེད་ཅིང་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕེལ་འགྲིབ་བམ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་པས། འཁྲུལ་སྣང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཉམ་མི་ང་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ལ་རེ་དོགས་མེད་པ་སེང་གེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། ཉམ་ང་བ་མེད་པ་ལྟ་བའི་གདེང་དང་ལྡན་པ་སེང་གེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི། སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པས་མཚོན་བྱའི་མིང་མེད་དེ་རང་དག་པའོ། །འདི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའམ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཏར་གོ་བའོ༔ །རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གླིང་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་གསེར་གླིང་དུ་ཕྱིན་ན་ཅིར་སྣང་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལས། ས་དང་རྡོ་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མེད་དོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ལས་ཆོས་ཅན་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མེད་དོ༔ །མཐའ་དབུས་མེད་ཅིང་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་བཙལ་བས༼༤༩ན༽མཐའ་མ་རྙེད། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་དབུས་ཀྱང་རྙེད་མི་སྲིད་དེ་མཐའ་དབུས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཐའ་དབུས་བཙལ་བས་མཐའ་དབུས་མ་རྙེད། དེ་མ་རྙེད་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐའ་དབུས་ཀྱང་རྙེད་མི་སྲིད་དེ། མཐའ་དབུས་དང་བྲལ་ལོ། །ཡང་ནམ་མཁའ་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ། བློས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ༔ །འཕེལ་འགྲིབ་བམ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཡང་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་བཟང་དུ་མ་སོང་སྟེ་མ་འཕེལ་ལ། མ་རྟོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་ངན་དུ་མ་སོང་སྟེ་མ་འགྲིབས་སོ། །དོན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་སའི་སྙིང་པོ་གསེར་ལྟ་བུ། ཞེས་པ་ནི། དཔེར་

ན་གསེར་དེ་འཛིམ་འབག་གི་གསེབ་ཏུ་བཙུག་ཀྱང་ངན་དུ་མ་སོང་ལ། འདམ་ནས་བཏོན་པ་སྦྱངས་ཤིང་བྱི་དོར་
བྱས་ཀྱང་གསེར་གྱི་ངོ་བོ་བཟང་དུ་མ་སོང་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་ངན་དུ་མ་
སོང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་བཟང་དུ་མ་སོང་སྟེ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གདོད་མ་ནས་གནས་
ཤིང་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ། སྤང་བྱའི་མིང་མེད་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུའོ། །ཡེ་ནས་དག་པས་གདོད་མ་ནས་དག་
པའོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་དོ་ཧ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་བཟུང་བྱས་ཏེ། །ཞེས་པ་དང་།
གདོད་ནས་དག་པ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ། །བལྟས་ཤིང་བལྟས་ཤིང་མཐོང་བ་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །༼༦༧བ༽དཔེར་ན་ཉི་མ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་ཞིང་མུན་པ་བྱ་བའི་མིང་མེད་པ་བཞིན་
དུ༔ ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་ན་སྤང་བྱ་མི་དགེ་བའི་དོན་ལ་སྤང་བྱ་སྤང་དུ་ཡང་མེད་ལ།
ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་སྔར་མ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འདི་ལ་
བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟ། །ཡང་དག་
མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པས་སོ།། ༡༨ ༎བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། མདོ་ལས། གྲོགས་
དག་ཚེ་འདི་མི་རྟག་སྟེ། །རི་གཟར་ཆུ་དྲག་མགྱོགས་འདྲ་བར། །བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་མ་རྟོགས་པས། །མི་
མཁས་འདོད་པའི་དྲེགས་པས་མྱོས། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་གི་ཚེ་འདི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ།
འཆི་བའི་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་ངེས། འཆི་བའི་འཇིགས་པ་འབྱུང་ངེས། དེ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་སྐྱབས་མགོན་ཆོས་མིན་
པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོང་གསུང་། དེའི་དུས་སུ་ཆོས་མིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོང་ན། ཆོས་ལ་ཐོས་པ་
བྱས་པས་བསྐྱོང་ངམ། བསམས་པས་བསྐྱོང་ངམ། བསྒོམས་པས་བསྐྱོང་སྙམ་ན། ཐོས་པས་ཀྱང་མི་
བསྐྱོང་༔ བསམ་པས་ཀྱང་མི་བསྐྱོང་། སྒོམ་པ་པོ་ནས་བསྐྱོང་པ་ལས་གང་གིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོང་། དེ་ཅི་སྟེ་
སྙམ་ན་འཆི་བའི་དུས་སུ་ལུས་འདོར་བ་ཡིན། ངག་འགག་པ་ཡིན། བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་བཞག
ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྒོམ་པ་པོ་ན་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་། སྒོམ་པ་ལ་སྒོམ་ལུགས་གསུམ་ཡིན།
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྒོམ་པ་དང་། སྔོན་དུ་ཤེས་རབ་བསྒོམས་ནས་ཐབས་ཕྱི་ལ་བསྒོམ་པ་དང་།
ཐབས་སྔོན་དུ་བསྒོམས་ནས་ཤེས་རབ་ཕྱི་༼༦༨ན༽ལ་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པ་
ལས༔ དང་པོ་མི་སྟོན་ཐ་མ་དེ་འཆད། དང་པོ་གཉིས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དབང་པོ་ཡང་རབ་ལས་ཀུན་
གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམ་ཐབས་བསྒོམ་པ་ལ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་
བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ངམ། རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་མགར་
བ་མཁས་པས་རྒྱན་བཏུངས་པས། རྒྱན་གྲུབ་པའི་དུས་སུ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ།
སྒོམ་པ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་
ངེས་པས། དཔེར་ན་གསེར་ལས་རྒྱན་བཏུངས་ལ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྟོན། སྒོམ་པ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་

པས་གསེར་ལ་རྒྱན་དུ་བརྡུངས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྒོམ་པ་ནི། ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་གི་ཕ་མ་མ་བྱས་པ་
མེད་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཅིག་གིས་ཕ་མ་བྱས་པའི་གྲངས་ཀྱང་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་
བསམ༑ དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཕ་མ་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཕ་མ་བས་དྲིན་ཆེ་བ་མེད་པ་ཡིན་
སྙམ་དུ་བསམ། ཕ་མ་དྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་འཁོར་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་བ་འདི་སྙིང་རྗེ་སྙམ་དུ་བསམ། འདི་
རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཚད་ཅིག་བསྒོམ། བདེ་
བ་དང་ཕྲད་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་བྱམས་པ་བསྒོམ། མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས ༼༨༦བ༽ རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཙུང་ཞིག་བསྒོམ།
སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་ལ་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་
པར་བཏང་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །རང་ལུས་སྦྱིན་པར་བཏང་ནས་སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་། ཞེས་པ་ནི།
རང་གི་ལུས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་པར་བཏང་བས་མེད་ན། ད་སེམས་དེ་གང་ན་འདུག་ཐེ་འདྲ་འདུག་ལྟོས་དང་།
བལྟས་པས་སེམས་ལ་ངོས་གཟུང་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་དེ་ཀའི་ངང་ལ་རང་གི་ལུས་འདི་འདོད་ཡོན་
ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བསམས་ལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་
པས༑ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བསམ་མོ། །དེ་
ལྟར་རང་གི་ལུས་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་ཡང་། བྱམས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་ལ་
མི་སྦྱིན་པ་ནི་ཡོངས་མེད་དེ་ཞེས་པའོ། །བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་རང་ལུས་མཆོད་པར་འབུལ་
ཞིང་སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་། ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ནི་སྡིག་པ་མི་དགེ་
བ་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བའི་ལས་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ད་ལྟ་དལ་འབྱོར་
མི་ལུས་ཐོབ་པའི་དུས་འདི་ལ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྤང་དུ་ཡོད། དགེ་བ་ཉམས་སུ་བླང་དུ་ཡོད་པ་འདི་བླ་མའི་བྱིན་
རླབས་ཞུགས་པ་ཡིན། ཡི་དམ་ལྷའི་དངོས་གྲུབ་བྱུང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ལྕགས་ཀྱུས་བཟུང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ ༼༨༧ན༽ སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པར་བསམས་ལ། དེ་
ནས་རང་གི་ལུས་འདི་མཆོད་པའི་རྫས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསམ་ལ་བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་འབུལ་ལོ། །དེ་
ལྟར་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་ལུས་ཀུན་གཏན་དུ་དབུལ་བར་བགྱི། །སེམས་དཔའ་མཆོག་རྣམས་བདག་
ནི་ཡོངས་བཞེས་ཤིག །ཅེས་པས་སོ། །ཕུལ་བས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་མཉེས་པར་བསམ། དེ་ནས་རང་
གིས་ལུས་ཕུལ་ནས་མེད་ན། དེ་རང་གི་སེམས་གན་འདུག །ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་བལྟའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
མཁས་པས་རྣམ་པར་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཉིད་འཚོལ། །ཞེས། བལྟས་པས་སེམས་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ

གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ཀ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སེམས་ཀྱི་སེམས་
ཉིད་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད། །ཅེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ངོས་ཟིན་པ་དང་། དེ་ཀའི་ངང་ལ་ཤེས་པ་མ་བཅོས་
པར་བཞག་གོ །གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་པས་རང་ལུས་སྒྲིན་སྤྲེག་ཏུ་བཏང་ནས་སེམས་ཀྱི་
དེ་ཉིད་བསྒོམ་པའོ། །ཞེས་པ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་འདི་ལ་པདྨའི་སྡོང་པོ་ཆེན་པོ་གཅིག་བསམ།
དེའི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་གདན་གཅིག་བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་བཞུགས་པར་བསམ་ལ།
བླ་མ་འདི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་སྙམ་དུ་མོས་གུས་སིང་ངེ་བ་ཞིག་བསྒོམ། དེ་ནས་བླ་མ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་
འཚལ་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆོད་པ་འབུལ། དེ་ནས་ངག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི། བླ་མ་དམ་པ་རིན་པོ་
ཆེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྡིག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་བྱང་ཞིང་
དག་པར་མཛད་དུ་༼༨༩བ༽གསོལ། སྡིག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་བྱང་ཞིང་དག་ནས་ཀྱང་
རང་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་བློའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱིན་
གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། རྟོགས་པའི་དོན་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་
ལན་གསུམ་གདབ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བླ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བྱིན་གྱི་བརླབ་ཀྱིས། འོད་ཟེར་མེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བས། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྡིག་པ་དང་
སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བསྲེགས་ནས། མེ་དང་ལུས་གཉིས་ཀ་ནམ་མཁའ་ལྟར་དག་པར་
བསམ༔ དེ་ནས་སེམས་ལ་བལྟས་པས་སེམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་ལུས་སྟོང་པ་དེ་དང་
གཅིག །སེམས་ཉིད་སྟོང་པ་དེ་དང་གཉིས། འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་དེ་དང་གསུམ་པོ་དེ་དབྱེར་
མེད་དུ་སོང་བ་དང་། གཉིས་མེད་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཡང་བྲལ་ལ། བློ་བྲལ་གྱི་ངང་ལ་རང་སར་ཁྲེས་
ཀྱིས་བཞག་ལ་བསྒོམ། སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་བསྒོམ་པ་དེ་ཡང་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་
ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་ན་
བདེན་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་མེད། རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། སེམས་ཀྱང་
དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ།
དེ་ལྟར་བསམ་པས་སྣང་བ་སེམས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་། དེ་ཀའི་ངང་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས
པ་དེ་ཀ་ཡང་དབྱིངས་ཀྱི་ངང་༼༥༠ན༽དུ་བསྒྱུར་ལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །
རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་ཞལ་ཏ་ཞུས་ཏེ་འཕྲི་བསྣན་དང་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཉེ་གནས
སྒོམ་པ་ལེགས་མཛེས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པའོ།། ༧༥ །།དྭགས་ལྷ་དཔལ་གྱི་སྒམ་པོར་བྲིས་པ
དགེའོ༔ །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ཤོག། །།